Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος | *Ἀθῆναι 3 Σεπτεμβρίου 1932* | *Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 40*

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Ἔλα στὰ συγκαλά σου, Φιλμάκη! Τὰ ἔργα ποὺ παίζεις σοῦ σήκωσαν τὰ μυαλά. Τί, ἐπειδὴ νικᾶς στὴν πάλη μεγαλύτερους, νομίζεις;.. Μ' αὐτοί, παιδί μου, εἶναι ἠθοποιοὶ σὰν καὶ σένα, πληρώνουνται γιὰ νὰ τοὺς νικᾶς. Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ πληρώθηκε ἀπὸ καμμιὰ Κινηματογραφικὴ Ἑταιρεία κι' αὐτὸς ὁ χωριάτης!

—Ὡστόσο ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα τὴν πάλη. Μὰ καὶ σύ, στοχάζουμαι, μᾶλλον γιὰ νὰ σώσῃς τὴ μηχανή σου τὸ βάλες στὰ πόδια.

— Γιὰ φαντάσου νὰ πάθαινε τίποτα, τί θὰ τραβοῦσα ἀπὸ τὸν Τρινολά! Ἄ, δὲν ξαναβγαίνω μαζί σου! Εἶσαι ἐπικίνδυνος!

—Ἔτσι λές; Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε. Ἐμεῖς οἱ δυὸ εἴμαστε πιὰ ἀχώριστοι. Καί, κατὰ βάθος, εἶσκι περήφανος γιὰ μένα. Ἄ, κὺρ Γυριστή! Μοντέλα σὰν καὶ μένα δὲν βρίσκουνται ἔτσι εὔκολα. Ἂν δὲν ἤμουν ἐγώ, τίποτα δὲν θἄκανες, τίποτα!

— Λέγε ὅ,τι θές, μικρὲ καυχησιάρη!.. Τὸ κάτω-κάτω τί εἶμαι ἐγώ; Ἕνας μηχανικός. Γυρίζω, παίρνω... αὐτὸ εἶν' ὅλο!

—Ὄχι δά! Βάζεις καὶ τὴν ψυχή σου στὸ γύρισμα, βάζεις καὶ τὴν καρδιά σου! Εἶσαι ἕνας καλλιτέχνης, φίλε μου! Κι' ἀγαπᾶς τὰ ἔργα σου!..

—Ἔργα ἀνώνυμα ὁπωσδήποτε.

—Τελοσπάντων! ἐγὼ δὲν θὰ καυχηθῶ καθόλου γιὰ τὸ ρόλο ποὺ μ' ἔβαλες νὰ παίξω σήμερα. Δὲν ἦταν οὔτε ὁ καλύτερός μου οὔτε ὁ πιὸ τιμητικός. Φευγάλα, πφ!.. Κι' ὅμως τὸ ἔργο ποὺ παίζουμε, σήκωνε πολὺ ὡραιότερο!

Μὰ τί δουλειὰ λοιπὸν ἔκαναν οἱ δυὸ σύντροφοι ποὺ μιλοῦσαν ἔτσι; Ὁ ἐπιλεγόμενος Φιλμάκης ἐξακολούθησε:

— Εἴχαμε τὸ χωριάτη, ποὺ ὁμολογουμένως ἦταν γραφικώτατος. Εἴχαμε ἕνα τοπίο πρώτης τάξεως. Καὶ τέλος τὸ δρᾶμα τοῦ παιδιοῦ, συγκινητικώτατο! Ἡ γριὰ μέγαιρα ἔφερε τὸ σχοινί... ἐκεῖνος τὄκανε θηλειά... Καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ δυστυχισμένο παιδὶ ἐνόμιζε πὼς γλύτωσε, τὄπιασαν σὰν ἀγρίμι!.. Γιὰ φαντάσου τώρα ἂν ἔμπαινα ἐγὼ στὴ μέση νὰ τὸ σώσω!.. Τί ἐπιτυχία!.. Τί θρίαμβος!..

— Δὲν θἄβγαινες νικητὴς ἀπ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια, ἐπέμεινε ὁ Γυριστής. Ἔλα στὰ συγκαλά σου, ξαναλέω. Αὐτὸς δὲν ἦταν ρόλος γιὰ σένα. Μὴ λυπᾶσαι. Καλύτερα ποὺ μείναμε ἁπλοὶ θεατές.

—Ἴσα-ἴσα αὐτὸς ὁ ρόλος δὲν μᾶρεσε!.. Ἀλήθεια, ποιὰ νἄταν ἡ συνέχεια τοῦ δράματος; Τί νἀπέγινε κεῖνο τὸ παιδί;

— Δὲν ξέρω... ἐγὼ δὲν ἔχω φαντασία... αὐτὸ εἶναι δουλειὰ δική σου... Μόνο πού, ὅταν φαντάζεσαι κάτι τί, πάντα βγαίνεις γελασμένος: στὴν πραγματικότητα συμβαίνει τὸ ἀντίθετο.

— Βάζουμε στοίχημα λοιπόν, πὼς θἀναπλάσω ἀκριβέστατα τὴν ἱστορία τοῦ μικροῦ; Ἄκουε: Εἶναι χωρὶς ἄλλο ἕνα παιδὶ ἔρημο, χωρὶς οἰκογένεια. Ἡ γριὰ-στρίγγλα κι' ὁ χωριάτης τὸ φυλᾶνε. Τὄχουν κλεισμένο σ' αὐτὸ τὸ ἄγριο κι' ἄπλησίαστο χτῆμα. Ὁ μικρός, ποὺ δὲν τοῦ ἀρέσει φυσικὰ αὐτὴ ἡ ζωή, δοκίμασε νὰ τοὺς τὸ σκάσῃ. Καὶ τὸν ἔπιασαν. Σ' αὐτὴ τὴν

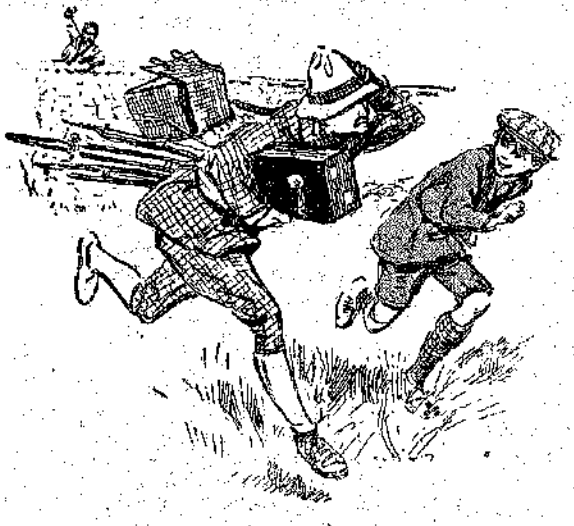

«Τί χαλάζι ἦταν ἐκεῖνο, παιδί μου;!»
(Σελ. 469, στ. α'.)

«— Παραδίδεσαι; τὸν ρώτησε πατώντας μὲ τὸ ἕνα πόδι στὸ στῆθος του».
(Σελ. 470, στ. α'.)

τελευταία σκηνή παρασταθήκαμε. . .

— Πιθανόν . . .

— Ἡ συνέχεια τώρα μ' ἐνδιαφέρει.

— Ἐμένα καθόλου . . . Γυρίζουμε πιά στὸ ξενοδοχεῖο ; . . Ὁ Τρινολὰ θάνησυχῃ.

Ἐδῶ ὁ Γυριστὴς κοίταξε τὸ ρολόϊ του καὶ σηκώθηκε. Ἀλλὰ ὁ Φιλμάκης δὲν κουνήθηκε.

— Στάσου ! τοῦ εἶπε. Εἶναι γωρὶς ἀκόμα. Τὸ ἔργο δὲν τελείωσε. Μένει τὸ φινάλε. Καὶ θἄχω θαυμάσιο ρόλο σ' αὐτό. Καὶ σὺ ἐπίσης !

Ὁ Γυριστὴς ἀναπήδησε.

— Ἔ, μὰ φτάνει πιά ! φώναξε. Αὐτὸ πάει πολύ ! Σοῦ δηλώνω πῶς δὲν ὑποχωρῶ πιὰ στὶς τρέλες καὶ τὶς ἰδιοτροπίες σου. Φτάνει !

— Γυριστή ! κάθησε στὴ θέση σου! Θὰ περιμένουμε ὣς νὰ νυχτώσῃ. Ἔχουμε καιρὸ νὰ πάρουμε καὶ κανέναν ὕπνο.

Κι' ὁ μικρὸς ξαπλώθηκε στὸ χορτάρι, σταύρωσε τὰ χέρια του πίσω ἀπ' τὸ κεφάλι του γιὰ μαξιλάρι κι' ἔκλεισε τὰ μάτια.

Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά, ὁ Γυριστὴς δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑποκύψῃ.

— Θὰ μὰκολουθήσῃς, ναὶ ἢ ὄχι ; φώναξε.

— Ὄχι !

— Καλά. Θὰ σὲ κάμω νὰ μὰκολουθήσῃς μὲ τὴ βία.

— Τί μᾶς λές ! γέλασε ὁ Φιλμάκης.

— Ἐκεῖνο ποὺ σοῦ λέω ! φοβέρισε ὁ Γυριστής.

— Καὶ πῶς, παρακαλῶ ;

— Θὰ ἰδῆς !

Κι' ὁ Γυριστὴς ἔσκυψε μὲ ὁρμὴ νὰ πιάσῃ καὶ νὰ σηκώσῃ τὸ Φιλμάκη ἀπὸ τοὺς ὤμους. Ἀλλ' ἄξαφνα ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ ξαπλώθηκε χάμω μπρούμυτα. Ἦταν κατόρθωμα τοῦ μικροῦ ποὺ τοῦ εἶχε βάλει τρικλοποδιά.

— Φιλμάκη, πρόσεξε ! θὰ μὲ κάμῃς ἔξω φρενῶν ! φώναξε ὁ Γυριστὴς καθὼς σηκωνόταν θυμωμένος.

Ἀλλὰ ὁ Φιλμάκης, ποὺ εἶχε σηκωθεῖ κι' αὐτός, ἄρχισε νὰ χορεύῃ στὸ ἕνα πόδι καὶ νὰ τὸν κοροϊδεύῃ. Ἔπειτα κυνηγήθηκαν, πιάστηκαν, πάλαιψαν κι' ἔπεσαν χάμω κι' οἱ δυό, ὁ Φιλμάκης ἀπὸ πάνω. Ἄ, μὰ εἶχε γοῦστο ὁ μικρός ! Τέλειος ἀκροβάτης, ἦταν καὶ παλαιστής, καὶ πυγμάχος κι' ἀπ' ὅλα.

Σὲ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας εἶχε θέσει «ἑκτὸς μάχης» τὸ μεγάλο του ἀντίπαλο, ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ ὑποταχθῆ.

— Παραδίδεσαι ; τὸν ρώτησε πατώντας μὲ τὸ ἕνα πόδι στὸ στῆθος του.

— Παραδίδομαι, παλιόπαιδο ! ἀποκρίθηκε σιγανάζοντας ὁ Γυριστής.

Μεγαλόψυχα τότε, ὁ Φιλμάκης ἔσκυψε, τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι καὶ τὸν βόηθησε νὰ σηκωθῆ.

— Ἔλα τώρα, γέρο μου, τοῦ εἶπε. Ὡς νὰ νυχτώσῃ, θὰ κάμουμε μιὰν ἀναγνώριση . . . Κι' ἐπειδὴ εἶμαι καλὸ παιδί, θὰ γράψω δυὸ λογάκια τοῦ Τρινολά. Κάπου ἐδῶ θὰ βροῦμε κανένα γιδοβοσκό, ποὺ θὰ δεχθῆ νὰ μᾶς κάμῃ τὸν ταχυδρόμο.

— Καὶ πάλι ὁ Τρινολὰ θὰ μᾶς μαλώσῃ ποὺ ἀργήσαμε, ἀποκρίθηκε μελαγχολικὰ ὁ Γυριστής. Ὁπωσδήποτε, φρόνιμο εἶναι· στεῖλε του δυὸ λόγια.

Ὁ Φιλμάκης ἔβγαλε τὸ σημειωματάρι του, ἔσχισ' ἕνα φύλλο κι' ἔγραψε μὲ τὸ μολύβι του :

«Ἀγαπητὲ Τρινολά, στεῖλε μου

«—Μὰ κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι ἡ μὶς Ρόζα Μώβ ;» (Σελ. 470, στ. γ'.)

τὸ αὐτοκίνητο, τὰ μεσάνυχτα, στὸ μέρος ποὺ θὰ σοῦ πῇ ὁ κομιστής. Μοῦ χρειάζεται πολύ. — ***Φιλμάκης***».

***

Στὸ ἐξοχικὸ ξενοδοχεῖο, τὴν ὥρα ποὺ ἑτοιμαζόνταν νὰ καθήσουν στὸ τραπέζι, ἕνας χοντρὸς κύριος, ξυρισμένος, μὲ χρυσὰ ματογυάλια, ἀπὸ τὴ συντροφιά, φαινόταν φουρκισμένος.

«Αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι ἀνυπόφορο !» μουρμούριζε.

— Ἔ ! τί περιμένουμε γιὰ νὰ φᾶμε ; ρώτησ' ἕνας ἄλλος, ὁ πιὸ πειγασμένος.

Κι' ἀπὸ τὴν κουζίνα ἐρχόνταν τόσο ὀρεχτικὲς μυρωδιές !

Τί περίμεναν ; Κάποιον βέβαια ποὺ ἀργοῦσε. Κι' ἴσως τὸ «ἀνυπόφορο παιδί» ποὺ εἶναι ὁ ἐπιβλητικὸς κύριος μὲ τὰ χρυσὰ γυαλιά.

«Ἑφτὰ καὶ τέταρτο ! . . ἐξακολούθησε νὰ μουρμουρίζῃ. Κι' ὅμως εἴχαμε συμφωνήσει στὶς ἑφτὰ νὰ εἶν' ἐδῶ. Ἄ ! αὐτὸ ὁ Γυριστὴς θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ !»

Ἡ συντροφιά, ἀπὸ κομψοὺς κυρίους καὶ κυρίες μὲ πλούσιες τουαλέττες, συμμεριζόταν τὴ στενοχώρια τοῦ ξυρισμένου κυρίου. Ὡστόσο μιὰ κυρία, ἡ πιὸ ὄμορφη, ἡ πιὸ κομψὴ καὶ βέβαια ἡ πιὸ ἀνυπόταχτη, τόλμησε νὰ πῇ :

— Μά, κύριε Τρινολά, ἡ ἀπουσία τοῦ Φιλμάκη δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ καθήσουμε στὸ τραπέζι ! Ἔχω μιὰ πεῖνα ποὺ δὲ σᾶς βλέπω !

— Καὶ μεῖς ! καὶ μεῖς ! εἶπαν κι' οἱ ἄλλοι.

Ὁ χοντρὸς κύριος ξέσπασε :

— Καὶ τί φταίω ἐγώ, μὶς Ρόζα, ἂν ὁ Φιλμάκης ἀργῇ ;

— Γι' αὐτὸ δὲ φταῖτε βέβαια. Φταῖτε ὅμως ποὺ μᾶς ἀναγκάζετε νὰ τὸν περιμένουμε. Τόσο πάλι τὸν λογαριάζετε ;

— Τὸν λογαριάζω ὅσο τοῦ ἀξίζει. Ὁ Φιλμάκης δὲν εἶναι ;

— Μὰ κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι ἡ μὶς Ρόζα Μώβ ; ἀποκρίθηκε ἡ ὡραία κυρία μὲ περηφάνεια. Γνωστή, στοχάζουμαι, ὅσο τουλάχιστο κι' ὁ Φιλμάκης !

— Δὲν εἶπε κανεὶς τὸ ἐναντίο. Ἐγὼ ὅμως ἀνησυχῶ γι' αὐτὴ τὴν ἀργοπορία.

— Τοῦ τὰ συγχωρεῖτε ὅλα καὶ γι' αὐτό. Ποιός ξέρει τί καπρίτσιο τοῦ ἦρθε πάλι !

— Κι' ἂν τοῦ συνέβηκε τίποτα, μίς ; . . Φανταθῆτε σὲ τί ἀμηχανία θὰ βρισκόμαστε. Ὅλα θὰ πήγαιναν στὸ βρόντο !

— Μὴν εἶστε τόσο ὑπερβολικός ! Δὲν εἶναι πάλι ἀναντικατάστατο τὸ «φαινόμενό» σας ! . .

— Μὰ ναί ! Γιατὶ ἡ Ρωξάνη Ἀνεμώνη δὲν θέλει ἄλλο ἠθοποιό. Μὶς Ρόζα, ξέρετε καλὰ πῶς ἂν μᾶς ἔλειπε ὁ Φιλμάκης, δὲν θὰ κάναμε τίποτα. Θὰ τὰ χάναμε ὅλα !

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΟ

— Δέσε το καὶ φύλα το
τὸ τρελλὸ ποδήλατο . . .
Ὁ τροχός του ράγισε,
στὴ σειρά . . . ναυάγησε !
— Μπρέ, παιδί, τί κάνετε
καὶ μ' ἐμὲ τὰ βάνετε ;
Σεῖς μὲ χαρβαλώσατε
καὶ στραβοξαπλώσατε !
Τὸν καιρὸ μὴ χάνετε·
στὸν τεχνίτη δόστε με
καὶ σφιχτοβιδῶστε με,
νὰ τὸ ἰδῆτε ὡς αὔριο
ποιός σᾶς πάει στὸ Λαύριο·
μὰ κομμάτι προσοχὴ
μὴ μοῦ ξαναβγεῖ ἡ ψυχή :
δυὸ φορὲς ὅποιος παθαίνει
μιὰ γιὰ πάντα πιὰ παθαίνει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΜΙΚΡΑ ΧΩΡΙΑ

Σᾶς ἀγαπῶ, μικρὰ χωριά, χτισμένα στὰ ἰσιώματα ἢ στοὺς λόφους, κρυμμένα στὶς πρασινάδες ἢ κατάξερα, χαρούμενα ἢ σκυθρωπά σᾶς ἀγαπῶ λευκὰ μακρινὰ χωριουδάκια μὲ τὰ λιγοστά σας σπίτια, ποὺ τὸ ἀνθρώπινο γέλιο καὶ τὸ ἀνθρώπινο κλάμμα φωτίζουν τὴν ὄψη σας σὰν τὴν ἀκτίνα τοῦ ἥλιου ποὺ ἔρχεται γιὰ λίγο νὰ πλανηθῆ ἀπὸ πάνω σας.

Τὰ σπίτια σας μὲ τὴν παλιά τους ὄψη, ποὺ ἀνθίζουν λουλούδια στὶς πόρτες τους καὶ τὰ νειάτα στὰ παράθυρά τους.

Τὰ ταπεινὰ κοιμητήριά σας, ποὺ δυὸ τρία κυπαρίσσια φτάνουν νὰ δίνουν τὴ γαλήνη σ' ὅλα τὰ κορμιὰ τὰ ἀραδιασμένα στὴ σειρά, κάτω ἀπὸ τὰ ταπεινὰ στολίδια ποὺ φέρνει σὰ σκορπίσει ἡ ἀνοιξη, τὰ φτωχολούλουδα καὶ τὰ χορτάρια, ὅμοια ταπεινὰ σὰν ἐκείνους ποὺ κοιμοῦνται κάτω ἀπὸ τὴ γῆ . . .

Ἐσᾶς ὅλους ποὺ ἡ ζωή σας ἀρχίζει στὴν ξύλινη κούνια ποὺ περιμένει νὰ σᾶς νανουρίσῃ στὴ σειρά, στοὺς σκυθρωποὺς τοίχους τῶν μικρῶν σπιτιῶν, στοὺς λιγοστοὺς δρόμους ποὺ τὸ πέρασμά σας ἀφίνει βαθειὰ τὰ σημάδια σας, γιὰ νὰ τελειώσῃ στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, στὸ μικρὸ καὶ πάντα ἕτοιμο νὰ σᾶς δεχτῆ κοιμητήρι.

Σᾶς ξέρω, σᾶς ἀγαπῶ, μικρὰ χωριά, ὅπου κι' ἂν βρίσκεστε, ὅπως κι' ἂν εἶστε, μικρὲς ζωγραφιὲς σκορπισμένες ἀγάμεσα στὴ γῆ. Σὲ μακρινὰ βουνὰ, σ' ἐρημικὲς πεδιάδες, κοντὰ σὲ δάσῃ, σὲ ἥσυχες ἀκρογιαλιές . . . Μὲ τὴ γαλήνη τοῦ γέρου στὴν ὄψη σας καὶ μὲ τὴ λάμψη τοῦ παιδιάτικου γέλιου.

Κρατᾶτε τὴ ζωὴ ἀνάμεσα στὰ γελαστά σας σπίτια ποὺ κυλάει ὁλόενα πάντα ἴδια, γαληνεμένη κι' ὅμοια.

Καὶ σκορπᾶτε τὴ γαλήνη σας ἔτσι ἀπλόχερα σ' ὅσους σᾶς ἀντικρύσουν, ὅπως δίνετε τὸ νερὸ τῆς πηγῆς σας στὸν κάθε διψασμένο ποὺ θὰ σκύψῃ νὰ δροσιστῆ. Καὶ συνεχίζετε τὴ ζωή σας ἀμέριμνα, γαλήνια, εὐτυχισμένα ποὺ μὲ τὴ γελαστή σας ὄψη σκορπᾶτε τὴν ἀνθρώπινη χαρά . . .

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ

Ἁγιόκλημα, ποὺ ἀπλώνεσαι
Στοῦ τοίχου τὴ γωνιά,
Ὁλάνθιστο μὲ τ' ἄνθη σου
Τὰ κίτρινα καὶ τἄσπρα,
Εὐωδιασμένο, σκόρπισες
Στὴν ἥσυχη νυχτιὰ
Τὸ μύρο σου ποὺ ὑψώθηκε
Ἐκεῖ ψηλὰ ὡς τἄστρα.

ΚΟΥΛΗΣ ΖΑΜΠΑΘΑΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΗ'.

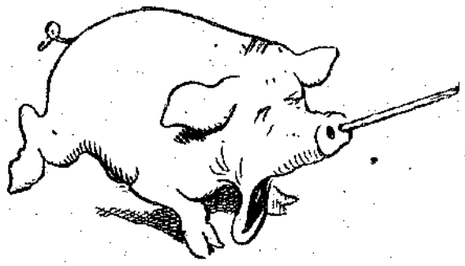

Ὁ Ροδίτης, ἀφοῦ ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴν πάπια, ἐξακολούθησε νὰ τρέχῃ μονάχος του. Ἄλλο δὲν συλλογιζόταν τώρα παρὰ πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ἐλευθερωθῆ κι' ἀπὸ τὸ καλάμι ποὺ ἦταν ἀκόμα σφηνωμένο στὸ ρουθούνι του καὶ τὸν ἔκανε νὰ μοιάζῃ λίγο μὲ ρινόκερο.

Δὲν ἔβρισκε ὅμως τρόπο. Ἄχ νἄχε τώρα τὴ Φουντούκω ! Αὐτὴ μόνο θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ τὸ τραβήξῃ μὲ τὰ χέρια της καὶ νὰ τὸ βγάλῃ... Καὶ κανένας ἄνθρωπος βέβαια. Μὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι καλοσύνες στὰ γουρούνια ; Μπά ! αὐτοὶ θἄταν ἱκανοὶ νὰ τοῦ τὸ χώσουν βαθύτερα . . .

Συλλογιζόταν κι' ἔτρεχε. Ποῦ πήγαινε ; Οὔτ' ἐκεῖνος δὲν ἤξερε . . .

Ἄξαφνα βρέθηκε μπροστά του ἕνα παιδάκι ποὺ πήγαινε στὸ σχολειό, κρατώντας ἕνα καλαθάκι ὅπου ἡ καλή του μητέρα τοῦ εἶχε βάλει τὸ πρόγευμά του γιὰ τὸ μεσημέρι. Ὁ Ροδίτης, ποὺ ἀπὸ τὸν πόνο, τὴ στενοχώρια καὶ τὴ σκέψη ἔτρεχε σὰ στραβός; δὲν εἶδε οὔτε τὸν Τοτὸ — ἔτσι λεγόταν τὸ παιδάκι — οὔτε τὸ καλάθι του. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή, τὸ καλάμι βρέθηκε περασμένο στὸ χερούλι τοῦ καλαθιοῦ, ποὺ ξέφυγε ἔτσι ἀπ' τὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ καὶ κρεμάστηκε στὴ μύτη τοῦ τρεχάτου Ροδίτη.

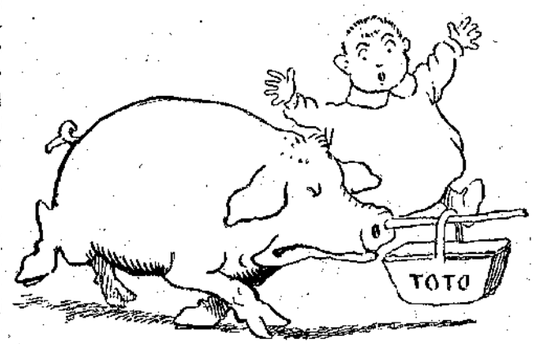

— Μαμμά ! μαμμά ! φώναξε κλαίγοντας ὁ Τοτός· ἕνα γουρούνι μοῦ ἄρπαξε τὸ καλαθάκι μου ! Πάει τὸ φαΐ μου ! Πιάστε το ! πιάστε το !

Καὶ φωνάζοντος ἔτσι, τὸ παιδὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ πίσω ἀπ' τὸ Ροδίτη, γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὸ πρόγευμά του.

Φυσικά, τὸ γουρούνι ἔτρεχε πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὸν Τοτό. Εὐτυχῶς, μιὰ στιγμή, κουνώντας τὸ κεφάλι του δεξιὰ κι' ἀριστερά, πέταξε χάμω τὸ καλάθι. Ἔτσι ὁ Τοτὸς μπόρεσε μὲ χαρά του νὰ τὸ σηκώσῃ καὶ νὰ πάῃ στὸ σχολειό του, ἥσυχος πιὰ πῶς δὲν θἄμενε τὸ μεσημέρι νηστικός. Κι' ὁ Ροδίτης, ἀπὸ τἄλλο μέρος, ἐλαφρότερος τώρα, ἐξακολούθησε νὰ τρέχῃ, νὰ τρέχῃ . . .

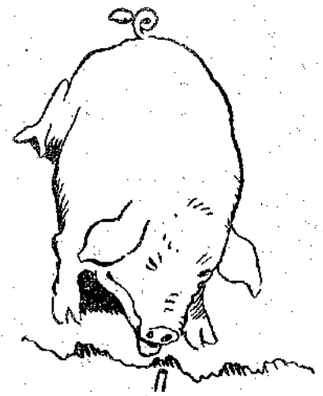

Γρήγορα ὅμως ἔνοιωσε πῶς τὸ καλάμι ξεσφηνώθηκε λίγο μέσα στὸ ρουθούνι του κι' ἄρχισε νὰ κουνιέται σὰ χαλασμένο δόντι.

Φαίνεται πῶς τὸ βάρος τοῦ καλαθιοῦ τὸ εἶχε τραβήξει καὶ ξεκουνήσει . . . Τρέχοντας στὴν τύχη, ὁ Ροδίτης βρέθηκε πάλι στὴν ἴδια ἐκείνη ἀκροποταμιά, ὅπου εἶχε πάθει τὸ δυστύχημα, Ἐκεῖ στάθηκε. Καὶ τρίβοντας τὴ μύτη του στὴν ἀμμουδιά, δός του, δός του,

κατάφερε ἐπιτέλους νἀπαλλάξῃ τὸ ρουθούνι του ἀπὸ τὸ καλάμι καὶ νἀναπνεύσῃ. Τί χαρά του! Πάει κι' αὐτό. Ὁ Ροδίτης γλύτωσε.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΕΝ' ΑΣΤΕΡΙ ΠΑΝΩ Σ' ΑΚΕΦΑΛΟ ΣΩΜΑ

Ἦταν βραδάκι Παραμονῆς τῆς Παναγίας. Ἡ γριὰ Χάϊδω, ἡ ἐγγονή της ἡ Ἀστέρω κι' ἐγὼ ἤμαστε καθισμένες στὴν αὐλόπορτα, ἀπέναντι στἀκροθαλάσσι. Λέγαμε ἱστορίες. Ἐγὼ τῆς Ἀθήνας, αὐτὲς τοῦ χωριοῦ, κι' ἡ ὥρα περνοῦσε. Ἔαφνικὰ μιὰ συνοδεία μᾶς ἔκοψε στὴ μέση τὶς κουβέντες μας. Δυὸ-τρεῖς ἄντρες, πέντ'-ἑξὴ γυναῖκες, μερικὰ κουτσούβελα. Ἡ μιὰ γυναίκα εἶχε κρεμασμένο στὸν ὦμο της κάτι σὰν μπόγο, κι' ἅμα πλησίασε, εἶδα πῶς ἦταν ἕνα μωρουδάκι ποὺ κοιμόταν μακάρια.

Εἶχαν μαζί τους κι' ἕνα μουλάρι φορτωμένο μὲ κοφίνια, μὰ κανένας δὲν καθόταν ἀπάνω. Ὅλοι, ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, ἦταν ξυπόλητοι. Περπατοῦσαν μ' ἕνα βῆμα σίγουρο καὶ ρυθμικό, δίχως νὰ μιλᾶνε καθόλου.

— Κυρὰ Χάϊδω, γιὰ ποῦ τὸ βάλανε αὐτοί; Εἶναι τόσο σκονισμένοι, σίγουρα θἄρχουνται ἀπὸ μακριά.

—Ἀπὸ ποῦθε ἔρχουνται δὲν τὸ ξέρω, μάτια μου, μὰ ποῦ πηγαίνουν μπορῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ... Τραβᾶνε γιὰ τὸ Νέο.

— Γιὰ τὸ Νέο, ποιὸ Νέο;

— Γιὰ τὸν Ἅγιο Ἀπόστολο τὸ Νέο, στὸν Ἅγιο-Λαυρέντη, —τὸ χωριὸ ντὲ—δὲν ἔχεις παναπεῖ ἀκουστά; μὲ ρώτησε ἡ Ἀστέρω, ξαφνιασμένη γιὰ τὴν ἀμάθειά μου.

— Στάσου, καλέ, νὰ στὰ πῶ γὼ μὲ τὴ σειρὰ μαθές, τὴν ἔκοψε ἡ ἐγγονή της. Τὸν Ἅγιο Ἀπόστολο τὸν λένε Νέο, γιατὶ εἶναι καινούργιος ἅγιος—ποὺ νἄχουμε τὴν εὐλογία του—(καὶ σταυροκοπήθηκε) — ἐδῶ καὶ τριακόσια χρόνια ζοῦσε ἀκόμα. Νά, μεθαύριο, τὴν ἄλλη μέρα μετὰ τῆς Παναγίας εἶναι τὸ πανηγύρι στὸν Ἅγιο Λαυρέντη. Καὶ πάει κόσμος καὶ κοσμάκης, ἀπ' ὅλα τὰ γύρω χωριά. Πολλοὶ τἄχουν τάμα νὰ πᾶνε μὲ τὰ πόδια καὶ ξυπόλυτοι, νά, σὰν αὐτοὺς ποὺ πέρασαν τώρα, καὶ θὰ περάσουν ἀκόμα—πλῆθος!..

—Ἄχ, κυρὰ-Χάϊδω μου, νὰ χαρῇς, ἐσὺ δὲν μπορεῖ, θὰ τὴν ξέρῃς τὴν ἱστορία τοῦ Νέου — γιὰ πές τη μου, κι' ἐμένα, πῶς ἅγιασε;..

— Μετὰ χαρᾶς, κόνα μου, νὰ στὴν πῶ, κι' ἅταν σοῦρθει βολετό, νὰ πᾷς καὶ σὺ νὰ κάνῃς μιὰ ἀγρύπνια, εἶναι πολὺ θαματουργὸς ἅγιος.

—Γιαγιά, μὴν ξεχάσῃς νὰ πῇς καὶ γιὰ τἀστέρι ποὺφεγγε πάνω ἀπ' τὸ κορμί! πετάχτηκε ἡ Ἀστέρω.

Ἡ γριὰ ἄρχισε:

—Ὁ Ἀπόστολος, πρὶν γίνει ἅγιος, νέο παληκαράκι ἀκόμα, ἦταν ἕνα φτωχοπαίδι, πεντάρφανο, ἀπὸ τὸν Ἅγιο-Λαυρέντη. Εἴκοσι χρονῶν πῆγε στὴ Πόλη νὰ πιάσῃ ἐκεῖ καμμιὰ δουλειά, νὰ κερδίσῃ παράδες. Ἐκεῖ, γρήγορα βολεύτηκε, φιλότιμο καὶ δουλευτάρικο παιδὶ ὅπως ἦταν (μόνο τί δουλειὰ ἔκανε μὴ μὲ ρωτήσῃς, γιατὶ δὲν καλοθυμοῦμαι, κόρη μου—γερόντισσα μαθές, μὴν περιμένεις καὶ πολλὰ-πολλά). Ἔπιασε ποὺ λὲς δουλειὰ καὶ σύναξε κάμποσα παραδάκια. Μὰ ὅλοι οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν ἐχθρούς, Ἔτσι καὶ ὁ Ἀπόστολος, τὄμορφο τὸ παληκάρι. Μιὰ φορὰ ποὺ λές, κάποιος τοὔδωσε ἕνα γράμμα καὶ τοῦπε νὰ τὸ πάῃ στὸ Σουλτᾶνο καὶ μεγάλο καλὸ θὰ δῇ ἀπ' αὐτόν.

Τὸ πίστεψε ὁ Ἀπόστολος καὶ παρουσιάστηκε μιὰ μέρα στὸ Σουλτᾶνο. Διάβασε ὁ Σουλτᾶνος τὸ γράμμα, κοίταξε τὸ παληκάρι καὶ τοῦπε:

— Πολλὰ καλὰ μοῦ γράφουν γιὰ σένα, καὶ θέλω νὰ σὲ κάνω Βεζύρη. Ἀρνήσου τὴν πίστη σου καὶ θὰ σοῦ δώσω μαζὶ κι' ἕνα σακκὶ φλουριά

Ἄναψε ἡ ὄψη τοῦ παληκαριοῦ, καὶ θαρρετὰ κοίταξε τὸ Σουλτᾶνο στὰ μάτια, μὰ ἄχνα δὲν ἔβγαλε ἀπ' τὸ στόμα του. Θάρεψε ὁ Σουλτᾶνος πῶς τοῦ καλάρεσε ἡ πρότασή του.

—Δέχεσαι τὸ λοιπόν; τὸν ρώτησε.

— Τὴν πίστη μου ἐγὼ δὲν τὴν ἀλλάζω, μὲ βαριὰ φωνὴ εἶπε ὁ νέος.

— Πρόσεξε καλά, ἂν ἀλλάξῃς τὴν πίστη σου, θὰ γίνῃς ὁ πιὸ πλούσιος κι' ὁ πιὸ τιμημένος Βεζύρης τῆς Σταμπούλ. Σκύψε προσκύνα τὸν Μωάμεθ, καὶ τιμές, δόξες καὶ πλούτη θὰ κερδίσῃς, παληκάρι.

— Ποτές! βροντοφώναξε ὁ νέος. Κι' ἦταν ὁ λόγος του σκληρός, κοφτερὸς σὰ μαχαιριά.

— Τότες θὰ διατάξω νὰ σοῦ κόψουν τὸ κεφάλι, καὶ τὸ κορμί σου νὰ τὸ ρίξουν στὴ θάλασσα, ποὺ θὰ τὸ τραγανίσουν τὰ ψάρια. Δέχεσαι τώρα;

—Ὄχι!..

Πιότερο ὁ Σουλτᾶνος δὲ μιλεῖ. Δίνει διαταγὴ νὰ κοπῇ ἀπόψε τὸ σούρουπο τὸ κεφάλι τοῦ ἀπίστου, καὶ τὸ κορμί του νὰ τὸ ρίξουν στὴ θάλασσα τὴν πικροκυματοῦσα...

Δὲ δείλιασε ὁ Ἀπόστολος. Δὲ μίλησε. Ἔρριξε μόνο μιὰ ματιὰ γύρω του κι' εἶπε δυὸ λόγια μοναχά:

— Εἶμαι ἕτοιμος!..

Ἦταν βράδυ. Καλὴ ὥρα ὅπως τώρα δά. Τὸν πῆραν καὶ τὸν πῆγαν στὴν ἀκροθαλασσιὰ οἱ ἄπιστοι, κι' ἄσπλαχνα ἔκοψαν μ' ἕνα χαντζάρι τὸ ξανθόμαλλο πανόμορφο κεφάλι τοῦ νέου. Μὲ μιᾶς ἕνα θαῦμα ἔγινε. Ἕνα φωτεινότατο ἀστέρι ἄναψε στὸ μολυβένιο οὐρανό, καὶ σχίζοντας τὰ σύννεφα, ἔρριξε μύριες ἀστραφτερὲς ἀχτίδες πάνω στὸ δύστυχο κορμὶ ποὺ κοίτοταν στὸ χῶμα Τρόμαξαν οἱ τούρκαλάδες καὶ μὲ τρεμάμενα χέρια ἔρριξαν στὴ θάλασσα τὸ κορμὶ ποὺ τ' ἀγρια κύματα τὸ σύρανε στ' ἀνοιχτά. Φύγανε ὅλοι παίρνοντας μαζί τους τὸ κεφάλι, γιὰ νὰ τὸ δεῖξουνε στὸ Σουλτᾶνο, κι' αὐτὸ νὰ μαρτυρήσῃ πῶς ἡ διαταγή του ἐκτελέσθηκε.

Πέρασαν καναδυὸ ὧρες. Εἶχε πιὰ νυχτώσει γιὰ καλά. Κλεφτὰ μιὰ σκιὰ περπατοῦσε στὸ σκοτάδι. Τὰ μάτια στηλωμένα στ' ἀστέρι ποὺφεγγε τώρα καταμεσίς στὸν οὐρανό, κι' οἱ ἀχτίδες του φωτοβολοῦσαν πέρα στ' ἀνοιχτά, κάνοντας χρυσαφένια τ' ἀγριεμμένα κύματα.

Ἡ σκιὰ σίμωσε στὴν ἀκροθαλασσιά. Ἦταν ἕνας ρωμιὸς παπάς. Κρυμμένος σὲ μιὰ γωνιά, εἶχε δεῖ τὸ σκοτωμὸ καὶ τὸ θάμα. Βλέποντας καὶ τώρα ἀκόμα τ' ἀστέρι νὰ φέγγῃ καταμεσίς στὴ θάλασσα, «ἅγιασε...» μουρμούρισε, κι' ἔκανε τρεῖς φορὲς τὸ σταυρό του:

— Πρέπει νὰ βρῶ τ' ἅγιο σῶμα, εἶπε, νὰ τὸ πάω στὶν τόπο του.

Μόλις κι' ἔκανε αὐτὴ τὴ σκέψη, μεμιᾶς ἥσυχα-ἥσυχα κύλησε πάνω στ' ἄγρια κύματα, δίχως βαρκάρη καὶ κουπιά, μιὰ γαλάζια βαρκούλα. Ἦρθε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὰ πόδια του.

Πήδηξε πάνω στὴ βάρκα ὁ παπᾶς καὶ στὴ στιγμὴ βρέθηκε στὸν ἀσημένιο τὸν κύκλο ποὖχαν κάμει οἱ ἀχτίδες τοῦ ἀστεριοῦ. Πῆρε τὸ σῶμα τοῦ Ἅγιου καὶ τ' ἀπίθωσε πάνω σὲ κιλίμι βελουδένιο ποὖταν στρωμένο μέσα στὴ βάρκα. Κι' αὐτή, σὰ νὰ τὴ διεύθυνε βαρκάρης γερός, δίχως κουπιά, πάντα κύλαγε, πετοῦσε πάνω στὰ νερά. Καὶ τὸ διάστημα ἀπ' τὴν Πόλη ὡς τὸ Βόλο, ποὺ τότες τὰ πιὸ γρήγορα καράβια μὲ τὰ πανιὰ θέλαν 8 μέρες νὰ τὸ κάνουν, ἡ ἀκυβέρνητη βαρκούλα τὄκανε σὲ 24 ὧρες. Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ κοντόβραδο, ὁ παπᾶς μὲ τὸ ἅγιο κορμὶ βρισκόταν στὸ Βόλο. Θάμα!..

Σταμάτησε ἡ Χάϊδω τὴ διήγησή της κι' ἔκανε τρεμάμενη τὸ σταυρό της.

—Ἄντε, Ἀστέρω, φέρε μοῦ ἕνα ποτήρι νερὸ καὶ στέγνωσε ἡ γλῶσσα μου!»

—Σὰ δὲ μ' ἄφηνες, γιαγιά, νὰ πῶ ἐγὼ τὴν ἱστορία, καλὰ νὰ πάθῃς!.. Κι' ἔφυγε γρήγορα-γρήγορα νὰ φέρῃ τὸ νερό, πρὶν προφτάσῃ ἡ γιαγιά της νὰ τὴ μαλλώσῃ.

Ρούφηξε γουλιὰ-γουλιὰ τὸ νερὸ ἡ γριοῦλα κι' ἐξακολούθησε:

«Σὲ λίγα χρόνια φρόντισαν κι' ἔχτισαν στὸν Ἅγιο-Λαυρέντη, τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ νέου Ἅγιου. Κι' ἀπὸ τότες, στὶς 16 Αὐγούστου τὴν ἐπέτειο τῆς θανῆς του, κόσμος καὶ κοσμάκης πάει ἐκεῖ νἄβρῃ γιατρειά. Φορὲς-φορὲς ὁ Ἅγιος παρουσιάζεται στὰ προσώπατα ποὺ θέλει. Νά, κόρη μου. πέρσυ μιὰ νέα κυρία μὲ τ' ἀγοράκι της, Ἀποστολάκη τὄλεγαν, πῆγε στὸν Ἅγιο-Λαυρέντη. Καθῶς περνοῦσαν ἀπ' τὴν ἐκκλησιά, τὸ παιδάκι τῆς ξέφυγε καὶ μπῆκε μέσα. Πῆρε ἕνα κεράκι μὰ δὲν ἔφτανε νὰ τὸ βάλῃ στὸ μανουάλι. Τότες ἀπ' τὸ ἱερό, πρόβαλε ἕνας νέος ντυμένος στ' ἄσπρα, μὲ χρυσὸ καπέλλο καὶ χρυσὸ μπαστούνι. Σήκωσε τὸ παιδάκι στὰ χέρια καὶ τὸ βοήθησε ν' ἀνάψῃ τὸ κεράκι του. Τὸ φίλησε μάλιστα στὸ μέτωπο. «Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπε τὸ παιδί, πῶς σᾶς λένε;» Μὰ ὁ νέος δὲν ἀπάντησε κι' ἀθόρυβα ἐξαφανίστηκε ὅπως εἶχε ἔρθει.

«—Ἄου, μαμμάκα, νὰ δῇς τί ὡραῖο καντηλανάφτη ἔχει ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος, ξανθό, ψηλό, μὲ ἄσπρα καὶ μὲ χρυσὸ καπέλλο στὸ κεφάλι... Ἀλήθεια, σοῦ λέω!».

Μὰ ἡ μαμμά του ἔννοιωσε καλὰ πῶς δὲν ἦτανε κοντηλανάφτης ὁ νιὸς ὁ ξανθός...

Νύχτωσε πιὰ γιὰ καλά. Ἡ γριὰ Χάϊδω μὲ κοίταξε στὰ μάτια καὶ μοῦπε:

— «Ὅποιος πιστεύει, ἂς τὶς ἀκούσει αὐτὲς τὶς ἱστορίες· ὅποιος δὲν πιστεύει, νὰ τὸ λέῃ.

— Γιατὶ τὸ λὲς αὐτό, κυρὰ Χάϊδω; πιστεύεις πῶς ἐγώ...

—Ὄχι, ὄχι γιὰ σένα, κόρη μου, μὰ ἔτσι δά, δὲν ἔχω καὶ πολλὴ μπιστοσύνη σὲ σᾶς τοὺς πρωτευουσιάνους. Καὶ στὸ λέω μαθές, νὰ μὴ τὸ λὲς ὅπου-ὅπου...

— Τήρα! τήρα, γιαγιά! Πώ, πώ, πῶς φέγγει κεῖνο τ' ἀστέρι! φώναζε ἡ Ἀστέρω δείχνοντας τὸν Ἕσπερο. Τέτοιο θἄτανε καὶ κεῖνο ποὺφεγγε πάνω στὸ κορμὶ τοῦ Νέου!

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΠΩΣ ΑΝΑΤΡΕΦΟΥΝ ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιὰ φορά, δυὸ καλοὶ ἄνθρωποι, ἕνας χηριὸς καὶ μιὰ χήρα, ξανάστησαν μαζὶ νοικοκυριό.

Ὁ καθένας τους εἶχε μιὰ κόρη. Ἡ γυναίκα ἀγαποῦσε πολὺ τὴ δική της καὶ κάπως λιγότερο τὴν ἄλλη.

Κάθε βράδυ ἔλεγε στὸ λατρεμμένο της παιδί:

— Χαϊδούλα, ἀγάπη μου! μὴν τυραννᾷς, πεντάμορφή μου, τὸ χαριτωμένο σου κορμὶ καὶ τὰ ντελικάτα σου χεράκια. Μὴν τὰ μαραίνεις τὰ δλόδροσα λουλούδια πέχεις γιὰ μάγουλα. Φτάνει, ἀκριβή μου... Σύρε νὰ κάνῃς ὄμορφα ὄνειρα.

Τὴ φιλοῦσε τρυφερὰ καὶ τὴν ἔστελνε νὰ κοιμηθῇ.

Κατόπι ἔλεγε στὴν κόρη τοῦ ἀντρός της:

—Ἔμπρός, Γιαννούλα! Σὺ ποῦσαι γερὴ καὶ δυνατὴ σὰν ἄντρας, γνέθε μαλλὶ ὡς νὰ σημάνουνε μεσάνυχτα. Τί τὰ φοβᾶσαι ἔτσι τὰ δάχτυλά σου, τὰ μάτια σου! Θὰ κοιμηθῇς καλύτερα σὰν κουραστῇς λιγάκι. Αὔριο, παιδί μου, θὰ σφουγγαρίσῃς, θὰ μπαλώσῃς τ' ἀσπρόρρουχα, θὰ καθαρίσῃς τὰ βαρέλια, θὰ πλύνῃς ἀπὸ πάνω ὡς κάτω πόρτες καὶ παράθυρα. Δουλιὰ δὲ λείπει, δόξα τῷ Θεῷ... Μεθαύριο θὰ πᾶς νὰ πουλήσῃς ὄρνιθες, θὰ ζυμώσῃς ψωμί, θὰ τὸ φουρνίσῃς, θὰ καθαρίσῃς τὸ κλουβὶ τῆς καρδερίνας ποὺ τραγουδάει ἔτσι γλυκά. Θὰ ράψῃς κι' ἕνα τριανταφυλλὶ πουκαμισάκι γιὰ τὴν ὄμορφη ἀδελφούλα σου. Ἀντιμεθαύριο θὰ παστρέψῃς τὸ σκύλο ἀπ' τὰ τσιμπούρια του, θὰ τινάξῃς στὸν ἥλιο ὅλα τὰ χαλιὰ καὶ τὰ παπλώματα. Καὶ τὸ βράδυ, μὲ τὸ λυχνάρι, θὰ κάνῃς μπιμπίλα, γιὰ διασκέδαση. Θὰ τὴ χαρίσῃς στὴν ἀγαπημένη σου ἀδερφή, τὴ χαριτωμένη μας Χαϊδούλα, ποὖναι ὄμορφη σὰν τὸν ἥλιο καὶ θὰ τῆς πρέπει καλύτερα ἀπὸ σένα.

Ἔτσι ἡ Γιαννούλα ἔμαθε νὰ κρατᾷ τέλεια τὸ νοικοκυριό. Καὶ γευότανε σὲ λίγο ἀπὸ τοῦτο πιότερες γλύκες παρὰ κόπους. Στὸ μεταξύ, ἡ Χαϊδούλα ξημεροβραδυαζότανε ἀντίκρυ στὸν καθρέφτη, θαύμαζε τὰ δοντάκια της, ἔσιαζε τὶς μπούκλες της. Κατόπι ξαπλωνότανε στὸ σοφὰ καὶ χάζευε. Εἴτανε ὄμορφες κι' οἱ δυό. Μὰ ἡ Χαϊδούλα εἶχε πάνω της μιὰ νωχέλεια, ποὺ ἡ μάννα της τὴν ἔβρισκε πολὺ γοητευτική.

Μέσα στὸ χρόνο παντρευτήκανε κι' οἱ δυὸ μὲ καλὰ κι' ἄξια παλληκάρια.

Σὲ λίγους μῆνες, λέει μιὰ μέρα ἡ γυναίκα στὸν ἄντρα της:

— Πᾶμε νὰ δοῦμε τὶς κόρες μας, τὴ δική σου καὶ τὴ δική μου.

— Ναί. Τὴ δική σου καὶ τὴ δική μου. Ἴδιες δὲν εἶναι;

— Χμ!.. Ὄχι καὶ τόσο... Ἡ δική μου εἶναι ἕνα μαγιάτικο τριαντάφυλλο. Ἡ δική σου, μιὰ ἀγριοραδικιά.

— Καλά, καλά... Ἄς μὴ χαλιάζουμε, χρυσή μου. Ἔλα, πᾶμε τώρα.

Πρῶτα πήγανε στὴν κόρη τῆς γυναίκας. Θἄτανε ἡ ὥρα ἕντεκα ὅταν χτυπήσανε στὴ θύρα της. Ἡ Χαϊδούλα δὲν εἶχε ἀκόμα σηκωθεῖ. Σύρθηκε ὡς τὸ παράθυρο καὶ ρώτησε ἀνόρεχτα:

— Ποιὸς εἶναι;

— Εἶν' ὁ μπαμπάκας κι' ἡ μαμμάκα σου ποὺ σὲ μοσχανάθρεψε, πεντάμορφη κυρά μου, γλυκό μου περιστέρι, ζωούλα μου ἐσύ...

Κι' ἡ Χαϊδούλα ἀπὸ πάνω:

— Τώρα, τώρα! Νὰ φορέσω τὸ φουστάνι μου καὶ τρέχω νὰ σᾶς καλωσορίσω, ἀγαπημένοι μου γονεῖς. Εἶμαι τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά μου!

Ἅμα ντύθηκε, πῆρε τὴ σκούπα καὶ τράβηξε τὰ σκουπίδια ποὖτανε στίβα πίσω ἀπ' τὴν πόρτα. Κι' ἔτσι κατάφερε νὰ τὴν ἀνοίξῃ. Μιὰ μυρωδιά, ὄχι τριαντάφυλλου, ἅρπαξε τοὺς καλοὺς γονεῖς ἀπὸ τὴ μύτη. Μὰ ἡ Χαϊδούλα, ξέμαλλη, κουρελιασμένη, προσπαθοῦσε ἀκόμα νὰ χαμογελάσῃ. Ἤτανε βρώμικη, φριχτή. Λὲς κι' ἀπ' τὴ μέρα ποὺ παντρεύτηκε, δὲν ξαναεῖδε σαπούνι. Τοὺς ἀνάγγειλε μ' ἀπάθεια πῶς ὁ ἄντρας της τὴν εἶχ' ἀφήσει.

— Τὸ δειλό! τὸν ἄναντρο! Φαντάσου, μαννούλα, φοβήθηκε τὶς ἀράχνες ποὺ κρεμόνταν ἀπὸ τὶς γωνιές!

Οἱ καλοὶ γονεῖς ἀπόρησαν πολύ. Ρωτήσανε ποῦ ἦταν ἡ ἀνέμη, καὶ τὸ λινάρι καὶ τὸ μικρὸ γουρουνόπουλο ποὖχαν ἀγοράσει γιὰ νὰ γιορτάσουνε τ' ἀρραβωνιάσματα.

— Κεῖ ποὺ τ' ἀφήκατε θὲ νἄναι.

Πήγανε στὸ σταῦλο. Τὸ γουρουνόπουλο κοιτότανε ψόφιο, μὲ τὴ μύτη χωμένη σ' ἕνα παχνὶ ἀπελπιστικὰ ἄδειο. Ρώτησαν ποῦ ἦταν τὸ ψωμί. Εἶπε πῶς ἀπομένουνε κάμποσα ξερὰ καρβέλια πάνω στὸ ράφι. Ἐκείνη κοιμότανε τόσο πολύ, κι' ἔτρωγε τόσο λίγο...

Ἡ γυναίκα ἔκρυψε τὸ πρόσωπο στὰ χέρια της. Δὲ θέλησε νὰ μάθῃ περισσότερα. Καὶ τράβηξε μαζὶ μὲ τὸν ἄντρα της γιὰ τῆς Γιαννούλας.

Αὐτή, μόλις τοὺς εἶδε ἀπὸ μακρυά, ἔτρεξε νὰ τοὺς προϋπαντήσει.

Τοὺς ἀγκάλιασε καὶ τοὺς φίλησε γελαστὴ καὶ τετρακάθαρη, χαρὰ Θεοῦ στὸ μάτι. Ἄνοιξε χαρούμενη τὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ ὅπου ὁ ἄντρας της, καλοζωϊσμένος σὰ μητροπολίτης, ἔπαιρνε τὸν καφέ του.

Ρωτήσανε ποῦ ἦταν ἡ ἀνέμη, τὸ ἀδράχτι καὶ τὸ λιγάρι τοῦ γάμου.

— Οὔ! τὸ τελευταῖο πολὺ μακρυά! γέλασε ἡ Γιαννούλα.

Καὶ τοὺς ἔμπασε σ'ἕνα μεγάλο δωμάτιο μ' ἔπιπλα ποὺ στράφτανε. Μέσα στὸ ἐρμάρι στίβες τὰ χισνάτα ἀσπρόρρουχα μοσκομυρίζανε βουνίσια λεβάντα. Κι' ἄλλα τέσσερα τόπια παγὶ φυλάγανε τὴ σειρά τους σὲ μιὰν ἄκρη.

Κατόπι τοὺς προσκάλεσε νὰ ταμπήσουν κάτι. Ἔφερε ἕνα μπουκάλι κρασί, ροδοκόκκινο ζαμπόνι, αὐγά, τυρί. Κι' ἕνα καρβέλι ζεστὸ μοσκομυρισμένο ψωμί.

Ἔφαγαν κι' ἤπιαν μιὰ χαρά. Τότε θυμηθῆκαν καὶ τὸ γουρουνόπουλο. Ρωτήσανε τί γίνεται. Ἡ Γιαννούλα τοὺς ἔφερε στὸ σταῦλο. Πάνω στὸ φρέσκο χορτάρι κοιτόντανε δυὸ πελώρια, ὁλοστρόγγυλα ζῶα, μὲ ὁλομέταξη γοῦνα, ποὺ θὰ ζυγιάζανε τὸ λιγώτερο 100 ὀκάδες τὸ καθένα. Τὰ σκουντοῦσες, τὰ κλωτσοῦσες, μὰ κεῖνα ποῦ νὰ κουνήσουν ἀπ' τὸ βάρος! Ἀνοιγοκλείνανε μονάχα τὰ ματάκια τους καὶ παίζαν εὐγενικὰ τὶς οὐρίτσες.

Ἡ γυναίκα ἔνοιωθε νὰ σφίγγεται ἡ καρδιά της. Ὁ ἄντρας ἦταν ὅλος χαρά. Ὁλοφάνερο πὼς οἱ δυὸ κοπέλλες δὲν εἶχαν πάρει ἴδια ἀνατροφή.

***

Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες, πάει ἡ Γιαννούλα μιὰ μέρα στὴν ἀδελφή της καὶ τῆς λέει:

— Ἂν θέλῃς νὰ μ' ἀκούσῃς νὰ πᾶμε νὰ δοῦμε καὶ μεῖς τοὺς γονεῖς μας.

— Καλά, λέει ἡ Χαϊδούλα. Σὺ ἔχεις ὅ,τι σοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ κάνῃς φιγούρα. Μὰ ἐγώ;..

— Οὔφ, καϋμένη καὶ σύ! Γιὰ τοῦτο χολοσκᾶς; Δὲν πᾶμε δὰ σὲ ξένους! Θὰ βολευτῇς ὅπως κι' ὅπως. Νά, ἔχεις τὸν Ψαρρή σου, Κουτσαίνει λιγάκι. Μὰ θὰ σὲ πάῃ μιὰ χαρά. Εἶναι καὶ γέρος πιά· δὲ θἄχῃς τὸ φόβο μὴ σὲ πετάξῃ χάμω.

— Ναί, μὰ ξέρεις; Δὲν ἔχω πανωφόρι...

— Οὔφ, καϋμένη καὶ σύ! Ἔχεις τὸ τσούλι ποὺ κοιμόταν τὸ γουρουνόπουλο. Τύλιξ' το στὸ λαιμό σου καὶ τέλειωσε!

— Ναί, μὰ ξέρεις; Δὲν ἔχω καὶ καπέλλο...

— Οὔφ, καϋμένη καὶ σύ! Ἔχεις μιὰ χύτρα στὴ γωνιά σου. Κάθησην στὸ κεφάλι σου. Εἶναι βαρειὰ λιγάκι. Μὰ σὰν τύχῃ καὶ βρέξῃ στὸ δρόμο, τὰ νερὰ θὰ γλυστρᾶνε ἀπὸ πάνω της καὶ δὲ θὰ φοβᾶσαι κρυολόγημα.

Ἔτσι ξεκίνησαν. Ἡ Γιαννούλα πήγαινε μπροστά, καβάλλα σ' ἕνα ὡραῖο ἄλογο ποὺ ἄστραφτε στὸν ἥλιο. Μόλις ἔφτασε, ὁ Ἄντρας ἔτρεξε νὰ τῆ βοηθήσῃ. Μὰ ἡ Γιαννούλα εἶχε κιόλας πηδήξει ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ στὴ γῆ.

Ἡ γυναίκα ρώτησε:

— Ἡ Χαϊδούλα μου δὲ θἄρτῃ;

— Πῶς! Νά την! ἔρχεται ἀπὸ πίσω.

Γυρίσανε νὰ δοῦνε, μὰ ὡς ἐκεῖ ποὺ ἔφτανε τὸ μάτι, Χαϊδούλα δὲ φαινότανε. Ἡ γυναίκα πατοῦσε σὲ ἀναμμένα κάρβουνα.

Τέλος, ἀνεβασμένη στὴ ράχη ἑνὸς ψώρικου γερογαϊδάρου, φάνηκε ἡ Χαϊδούλα στὸ μονοπάτι. Τὸ ζῶο κούτσαινε σὲ κάθε βῆμα, καὶ σὲ κάθε βῆμα ἡ χύτρα πηγαινοερχότανε ρυθμικά. Ἡ μάννα ἔτρεξε νὰ βοηθήσῃ τὴν κόρη της νὰ κατεβῇ. Μὰ τὸ ζῶο λύγισε ξαφνικά, ἡ χύτρα κατρακύλησε στὸ δρόμο κι' ἀποκαλύφτηκε ἐπισήμως τὸ μοῦτρο τῆς Χαϊδούλας. Ἕνα μοῦτρο ξέμαλλο, κιτρινιασμένο, μὲ γουρλωμένα, φριχτὰ μάτια:

Τότε ἡ μάννα ἔμπηξε τὶς φωνές.

— Πίσω! Δὲ μὲ γελᾶτε δυὸ φορές. Πίσω! Μοῦ τὴν ἄλλαξαν τὴ Χαϊδούλα μου, τἄσπρο μου γιασεμί! Δὲν εἶν' αὐτὴ ἡ μικρούλα μου! Πίσω, παλιομάγισσα τοῦ διαβόλου! Πίσω!

Πῆρε πέτρες τοῦ δρόμου κι' ἄρχισε νὰ τὴν πετροβολᾷ...

Κι' ἡ Χαϊδούλα, κυνηγημένη ἀπ' τὴν ὀργὴ καὶ τὶς πέτρες τῆς μάννας της, παραμαζεύτηκε στὸ γαϊδαρέλλο της καὶ πῆρε κούτσα κούτσα τὸ δρόμο, ποὺ πάει κι' ἀκόμα πάει...

Ποτὲ δὲν ἔμαθε ἡ γυναίκα πὼς ἦτανε δικό της ἔργο τὸ σκιάχτρο ποὺ εἶδε. Θὰ πέθαινε, ἡ φτωχή, ἀπ' τὸν καϋμό της...

(Ἀπ' τὸ Γερμανικὸ)

ΜΑΓΙΑ ΔΡΟΣΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

—Ἄκουγε, ἄκουγε, μικρούλα μου! Πόσα ἀκόμη θἀκούσῃς στὴ ζωή σου, ἀφοῦ δὲν εἶσαι παρὰ δώδεκα μηνῶν!..

[Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Ἐρείκη]

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ποιὸ γράμμα;

—Ἕνα γράμμα ποὺ ἦρθε πέρα ἀπὸ τὴν θάλασσα, πάνε τώρα ἕξη ἢ ἑφτὰ χρόνια. Ἔγραφε πὼς ὁ ἀδερφός μου ὁ Μίλς σκοτώθηκε σὲ μιὰ μάχη.

— Αὐτὸ εἶναι ψέμμα. Φώναξε τὸν πατέρα, αὐτὸς θὰ μὲ γνωρίσῃ.

— Οἱ νεκροὶ δὲν σηκώνονται ἀπὸ τὸν τάφο.

— Πέθανε; (κι' ἡ φωνὴ τοῦ Μίλς πνίγηκε στὸ λάρυγγά του καὶ τὰ χείλη του ἄρχισαν νὰ τρέμουν). Πέθανε ὁ πατέρας μου; Ἄχ, αὐτὸ εἶναι ἕνα πολὺ θλιβερό, χάθηκε ἡ μισή μου ἡ χαρά... Φώναξε τουλάχιστον τὸν ἀδερφό μας τὸν Ἀρθοῦρο. Αὐτὸς θὰ μὲ θυμηθῇ καὶ θὰ μὲ παρηγορήσῃ.

— Κι' ἐκεῖνος πέθανε.

—Μεγαλοδύναμε Θεέ! πόσο σκληρὰ μὲ δοκιμάζεις! Τρέξε, ἀδερφέ μου, φώναξέ την ἐκείνη. Ἂν ἐκείνη πεῖ ὅτι δὲν εἶμαι ἐγώ... ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ πῇ. Ἐκείνη θὰ μὲ γνωρίσῃ. Τί ἀνόητος ποὺ εἶμαι ν' ἀμφιβάλλω ἔστω καὶ μιὰ στιγμή! Φώναξέ τη, φώναξε καὶ τοὺς παλιοὺς μας ὑπηρέτες· κι' ἐκεῖνοι θὰ μὲ γνωρίσουν.

— Δὲν ὑπάρχει κανένας ἀπ' αὐτούς, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Πέτρο. τὸν Χάλσεϋ, τὸν Δαυίδ, τὸν Σέσιλ καὶ τὴν Μάργκαρετ.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Χούγκ βγῆκε ἀπὸ τὴν αἴθουσα. Ὁ Μίλς ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ βυθισμένος σὲ βαθειὰ συλλογή. Ὕστερα ἄρχισε νὰ πηγαίνῃ πέρα δῶθε στὴν κάμαρα καὶ νὰ μονολογῇ;

— Αὐτοὶ οἱ πέντε τιποτένιοι ἀπόμειναν ἀπ' τοὺς εἰκοσιδυὸ ἄξιους ὑπηρέτες τοῦ πατέρα; Παράξενο!

Ἐξακολούθησε νὰ περπατῇ κι' εἶχε ξεχάσει ὁλότελα τὸν βασιλιά. Ἔξαφνα ἐκεῖνος τοῦ εἶπε μὲ βαθειὰ καὶ πραγματικὴ συμπόνια, μ' ὅλο ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ δώσῃ καὶ εἰρωνικὴ σημασία στὰ λόγια του:

— Μὴν παίρνεις τόσο κατάκαρδα αὐτὴ τὴν περιπέτεια σου, φίλε μου. Ὑπάρχουν κι' ἄλλοι ἄνθρωποι στὸν κόσμο ποὺ δὲν ἀναγνωρίζονται γι' αὐτοὶ ποὺ εἶναι καὶ δὲν γίνονται πιστευτοί. Δὲν εἶσαι ὁ μόνος ποὺ τὸ παθαίνεις.

—Ἄχ, βασιλιά μου, ἔκανε ὁ Χένδον κοκκινίζοντας, μὴ μὲ καταδικάζῃς τόσο γρήγορα. Περίμενε πρῶτα λίγο καὶ θὰ ἰδῇς τὴν ἀλήθεια. Δὲν εἶμαι ἀπατεώνας. Θὰ τ' ἀκούσῃς ἀπὸ τὸ ἴδιο της τὸ στόμα. Ἐγὼ ἀπατεώνας; Μὰ ἐγὼ γνωρίζω ὅλο τὸ σπίτι, τὶς εἰκόνες τῶν προγόνων μου, ὅλα ὅσα βρίσκονται γύρω μας ἕνα πρὸς ἕνα, ὅπως ἕνα παιδὶ γνωρίζει τὴν κάμαρά του. Ἐδῶ γεννήθηκα, ἐδῶ ἀναστήθηκα. Λέω τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν σὲ γελάω. Κι' ἂν δὲν θέλῃ νὰ μὲ πιστέψῃ κανένας ἄλλος — ὤ, τότε σὺ τουλάχιστο μὴν ἀμφιβάλλῃς γιὰ μένα, αὐτὸ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὸ ὑποφέρω;

—Ἐγὼ δὲν ἀμφιβάλλω γιὰ σένα, εἶπε ὁ Ἐδουάρδος μὲ παιδικὴ εἰλικρίνεια κι' ἐμπιστοσύνη.

— Σ' εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, φώναξε ὁ Χένδον αὐθόρμητα μὲ μεγάλη συγκίνηση.

Ὁ βασιλιὰς ρώτησε μὲ τὴν ἴδια ἐμπιστοσύνη ὅπως καὶ πρίν:

— Ἀμφιβάλλεις ἐσὺ γιὰ μένα;

Ὁ Χένδον ἔνοιωσε μεγάλη ἀμηχανία καὶ ντροπή, κι' αἰσθάνθηκε ἀνακούφιση ὅταν εἶδε, τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμή, ν' ἀνοίγεται ἡ πόρτα καὶ νὰ παρουσιάζεται πάλι ὁ Χούγκ. Γλύτωσε ἔτσι τὴν ἀπάντηση ποὺ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ δώσῃ στὸν Ἐδουάρδο

«—Κοίταξέ με, ἀδελφέ μου, κοίταξέ με καλά!»
(Σελ. 458, στ. γ'.)

Μιὰ ὡραία, πλουσιοντυμένη ἀρχόντισσα ἐρχόταν πίσω ἀπὸ τὸν Χούγκ, καὶ σὲ μεγαλύτερη ἀπόσταση, τοὺς ἀκολουθοῦσαν ἀρκετοὶ ὑπηρέτες ντυμένοι μὲ τὴν οἰκοστολὴ τῶν Χένδον. Ἡ κυρία προχωροῦσε ἀργὰ καὶ διστακτικά. μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι καὶ τὰ μάτια της καρφωμένα στὸ πάτωμα. Ὁ Μίλς Χένδον ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος της καὶ φώναξε:

—Ἄχ, Ἐδίθ, ἀγαπημένη μου Ἐδίθ!

Ὁ Χούγκ ὅμως μπῆκε στὴ μέση καὶ τῆς εἶπε:

— Κοίταξέ τον καλά: Τὸν γνωρίζεις;

Ἀκούγοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς τοῦ Μίλς, ἡ κυρία εἶχε τιναχτεῖ, τὰ μάγουλά της ἔγιναν κατακκόκινα κι' ἔτρεμε σύγκορμη. Γιὰ ἀρκετὴ ὥρα ἔμεινε ὁλότελα ἀκίνητη, ὕστερα σήκωσε ἀργὰ τὸ κεφάλι της καὶ κοίταξε τὸν Χένδον μ' ἕνα ἀπλανὲς καὶ τρομαγμένο βλέμμα. Τὸ χρῶμα χάθηκε ἀπὸ τὸ πρόσωπό της κι' ἔγινε χλωμὴ σὰ νεκρή. Μὲ μιὰ φωνή, τόσο ἄψυχη ὅσο κι' ἡ μορφή της, εἶπε:

— Δὲν τὸν γνωρίζω.

Ὕστερα, παίρνοντας μιὰ βαθειὰ ἀναπνοὴ καὶ πνίγοντας ἕναν ἀναστεναγμό, γύρισε καὶ βγῆκε ἀπ' τὴν κάμαρα τρικλίζοντας.

Ὁ Μίλς Χένδον ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ σκέπασε τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ δυό του χέρια. Σὲ λίγο ὁ ἀδελφός του στράφηκε στοὺς ὑπηρέτες καὶ τοὺς ρώτησε:

— Τὸν γνωρίζετε;

Ὅλοι κούνησαν ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι. Ὁ Χούγκ τότε ἐξακολούθησε:

— Οἱ ὑπηρέτες δὲν σᾶς ἀναγνωρίζουν, κύριε. Κι' εἴδατε πὼς οὔτε ἡ Ἐδίθ, ἡ γυναίκα μου, σᾶς γνωρίζει.

—Ἡ γυναίκα σου;

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Μίλς ἔσπρωξε τὸν ἀδερφό του στὸν τοῖχο καὶ τὸ στιβαρὸ χέρι του τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τοῦ τὸν ἔσφιγγε μὲ λύσσα.

— Τώρα σέ καταλαβαίνω, ἄθλιε! Ἐσὺ ὁ ἴδιος ἔγραφες τὸ ψεύτικο ἐκεῖνο γράμμα καὶ μοῦ ἅρπαξες τὴν ἀρραβωνιαστικιά μου καὶ τὴν κληρονομία μου! Χάσου εὐθὺς ἀπὸ τὰ μάτια μου. Δὲ θέλω νὰ λερώσω τὸ τίμιο σπαθί μου μὲ τὸ βρωμερό σου αἷμα.

Ὁ Χούγκ, μισοστραγγαλισμένος, ἔπεσε σὲ μιὰ πολυθρόνα μὲ τὸ πρόσωπο μελανό. Μόλις μπόρεσε νὰ μιλήσῃ, πρόσταξε τοὺς ὑπηρέτες νὰ πιάσουν τὸν ξένο καὶ νὰ τὸν δέσουν.

Ἐκεῖνοι φάνηκαν διστακτικοὶ καὶ ἕνας εἶπε:

— Εἶναι ὁπλισμένος, σὲρ Χούγκ, κι' ἐμεῖς εἴμαστε ἄοπλοι.

— Ὁπλισμένος! Κι' αὐτὸ σᾶς φοβίζει; Εἴσαστε τόσοι. Ἁρπάξτε τον καὶ δέστε τον, σᾶς λέω!

Ὁ Μίλς ὅμως ἔβαλε τὸ χέρι του στὴν λαβὴν τοῦ σπαθιοῦ του καὶ εἶπε μὲ ἀπειλητικὴ φωνή:

— Μὲ ξέρετε ἀπὸ πρίν — δὲν ἔχω ἀλλάξει—πλησιάστε, ἂν τολμᾶτε.

Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν ἔκαναν βέβαια θαρραλέους τοὺς ὑπηρέτες.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑ ΜΥΣΤΙΚΟ

Ἀγαπητοί μου,

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ μου Ἐπιστολὴ εἶναι «κομμάτι γιὰ μεγαλύτερα παιδιά». Θὰ πῶ μερικὰ πράγματα ποὺ δὲν θὰ τὰ καταλάβαιναν τὰ μικρότερα. Κι' ἀφορφὴ μοῦ δίνει ἕνα ὡραιότατο γράμμα τῆς φίλης μας ***Παληᾶς Ἀθήνας***, ποὺ εἶδε τὴν «Ἀνιέζα» καὶ γράφει στὴ Διάπλασι τὶς κρίσεις της.

Τὰ κύρια πρόσωπα σ' αὐτὸ τὸ ἔργο—καὶ θὰ τὸ εἴδατε πολλοὶ στὸ θέατρο ἢ θὰ διαβάσατε τὴν ὑπόθεσή του στὶς ἐφημερίδες — εἶναι ἕνας γέρος παπποὺς κι' ἡ ἐγγονή του. Ὁ παπποὺς τὴν ἀγαπᾷ πολύ, τὴ λατρεύει καί, καθὼς δὲν ἔχει ἄλλον στὸν κόσμο, ἐννοεῖ νὰ τὴν κρατήσῃ κοντά του γιὰ πάντα. Ὅσο ζῇ, λέει, δὲν θὰ τὴν παντρέψῃ. Ἀλλὰ ἡ Ἀνιέζα εἶναι πιὰ μεγάλη· ἕνας καλὸς νέος τὴ γνωρίζει καὶ τὴ ζητεῖ γιὰ γυναῖκα του· ἐκείνη θέλει νὰ τὸν πάρῃ. Ὁ παπποὺς ἀντιστέκεται, τὴν περιορίζει, τὴν κλείνει στὸν πύργο του σὰ φυλακισμένη. Ἡ Ἀνιέζα, μιὰ μέρα, τοῦ φεύγει γιὰ νὰ παντρευτῇ. Κι' ὁ γέρος μένει ἔρημος, ὁλομόναχος γιὰ πάντα. Γιατὶ τὴν Ἀνιέζα, ποὺ ἔκαμε τέτοιο κίνημα, δὲν τὴ συγχωρῇ ποτὲ κι' οὔτε θέλει νὰ τὴν ξαναΐδῃ στὰ μάτια του.

Ἀκούστε τώρα τί γράφει ἡ ***Παληὰ Ἀθήνα***. «Ἂν μὲ ρωτήσῃς μὲ ποιανοῦ τὸ μέρος ἤμουνα, δηλαδὴ μὲ τοῦ παπποῦ ἢ μὲ τῆς Ἀνιέζας, κι' ἐγὼ δὲν ξέρω καλὰ-καλὰ νὰ σοῦ πῶ. Κι' ἡ Ἀνιέζα βέβαια δὲν μποροῦσε νὰ περιμένῃ τόσα χρόνια ὡς νὰ πεθάνῃ ὁ παππούς της γιὰ νὰ παντρευτῇ, οὔτε καὶ θὰ τὸ ἤθελε ἀφοῦ τὸν ἀγαποῦσε τόσο. Πάλι, καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἔτσι μόνο, δὲν πήγαινε. Θὰ μοῦ πῆς: ἂς τὴ συγχωροῦσε. Ναί, ἀλλ' ἀφοῦ δὲν μποροῦσε; Γι' αὐτό, ὁ γέρο-κόντες δὲν μοῦ φαίνεται σὰν ἕνας γεροεγωϊστὴς ποὺ μόνος του ἔκανε τὴ δυστυχία του καὶ καλὰ νὰ τὰ πάθῃ —ὅπως ἄκουσα νὰ λένε — ἀλλὰ σὰν ἕνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος ἄξιος συμπόνιας. Καὶ τὸν λυπήθηκα μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, ὅταν τὸν εἶδα στὸ τέλος καταμόναχο στὲν κῆπο του, σὰ γέρο-πλάτανο, ἐνῷ ἄρχιζε κιόλας νὰ πέφτῃ χαλάζι...»

Λοιπόν, αὐτὸ εἶναι! Καὶ λίγοι κριτικοὶ τὸ εἶδαν, ὅπως τὸ εἶδε ἕνα κορίτσι δεκαεφτὰ χρονῶν, ἡ ***Παληὰ Ἀθήνα***. Στὸ δραματάκι μου, ὅσο δίκιο ἔχει ἡ Ἀνιέζα, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ θυσιάσῃ τὰ νιάτα της, τὴ ζωή της, μένοντας φυλακισμένη σ' ἕναν πύργο μ' ἕνα γερο-παππού, ἄλλο τόσο ἔχει κι' αὐτός, ὁ γέρο κόντε-Τζάννες, ποὺ ἀπὸ τὴν πολλή του ἀγάπη δὲν μποροῦσε νὰ τὴ χωριστῇ καί, ἀφοῦ τοῦ ἔφυγε μιὰ φορά, δὲν μποροῦσε νὰ τὴ συχωρέσῃ. Κι' αὐτός, ὁ γέρο-πλάτανος, ὁ χαροκαμένος, ὁ ἔρημος, ποὺ χάνει καὶ τὸν τελευταῖο ἄνθρωπο ποὺ τοῦ ἔμενε στὸν κόσμο—τὴν ἀγαπημένη του ἐγγονούλα, τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς του—εἶναι ὁ δυστυχισμένος κι' ὁ ἀξιολύπητος, ὁ τραγικός. Στὶς πρῶτες εἰκόνες τοῦ ἔργου, ὁ θεατὴς μπορεῖ καὶ νὰ γελᾷ μὲ τὰ κωμικὰ παθήματα τοῦ γέρου, τὰ ξαφνιάσματά του, τὰ πείσματά του, τοὺς θυμούς του καὶ τὰ καλοπιάσματα. Ἀλλὰ στὴν τελευταία, ὁ θεατὴς ποὺ ξέρει νὰ βλέπῃ, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ δακρύσῃ.

Νὰ σᾶς πῶ τώρα κι' ἕνα μυστικό, ἕνα μεγάλο μυστικὸ τῆς δραματικῆς τέχνης, γιὰ νὰ τὸ ξέρετε. Στὸ σχολεῖο σᾶς βάζουν καμμιὰ φορὰ νὰ ἀναλύετε καὶ δράματα, καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ, νὰ σᾶς ὁδηγήσῃ: Σὲ κάθε δρᾶμα — κι' ὁ κανόνας εἶναι σχεδὸν ἀνεξαίρετος—ὅπου δυὸ πρόσωπα ἔρχουνται σὲ ἀντίθεσῃ, σὲ σύγκρουσῃ, ἔχουν καὶ τὰ δυὸ δίκιο, ἀδιάφορο ποιὸς νικᾷ στὸ τέλος καὶ γίνεται ἢ μένει εὐτυχισμένος, καὶ ποιὸς νικιέται καὶ δυστυχεῖ. Ἂς θυμηθοῦμε λίγο τὴν «Ἀντιγόνη» τοῦ Σοφοκλῆ, ποὺ πολλοὶ βέβαια θὰ τὴ διαβάσατε ἢ θὰ τὴν εἴδατε στὸ θέατρο. Σ' αὐτὴ τὴν τραγῳδία, κι' ὁ Κρέοντας ἔχει τόσο δίκιο ὅσο κι' ἡ Ἀντιγόνη. Εἶναι βασιλιάς, ἔβαλ' ἕνα νόμο· εἶναι ὁποχρεωμένος νὰ τιμωρήσῃ τὸν παραβάτη, ὁποιος κι' ἂν εἶναι. Ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀνθρώπινο δίκαιο, τὸ συμβατικὸ ἀλλά, γιὰ σπουδαίους κοινωνικοὺς λόγους, σεβαστό. Ἡ Ἀντιγόνη ὅμως εἶναι ἀδελφή. Ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφό της. Πῶς νἀφήσῃ ἄταφο τὸ νεκρό του, ἐπειδὴ ἕνας νόμος, μιὰ βασιλικὴ διαταγή, τὸ ἀπαγόρευσε; Τὸ κάνει παρὰ τὸ νόμο, γιατὶ ἔτσι πρέπει. Κάνει ὅπως τῆς λέει ἡ καρδιά της ἡ ἀδελφική. Ἀντιπροσωπεύει κι' αὐτὴ ἕνα δίκαιο ἐπίσης μεγάλο καὶ σεβαστό: τὸ φυσικό. Μπορεῖ ποτὲ νὰ πῇ κανεὶς πὼς εἶχε ἄδικο; Ἀλλὰ μπορεῖ νὰ πῇ πὼς εἶχε ἄδικο κι' ὁ Κρέοντας; Κι' ἀκριβῶς γιατ' εἶχαν δίκιο κι' οἱ δυό, ἡ σύγκρουσή τους μᾶς ἐνδιαφέρει καὶ μᾶς συγκινεῖ τόσο: εἶναι τὸ δρᾶμα, τὸ ἀληθινὸ δρᾶμα.

Ἂς ἰδοῦμε τώρα καὶ τὴ «Στέλλα Βιολάντη» — ἔργο πολὺ γνωστό σας κι' ἀπὸ τὸ θέατρο κι' ἀπὸ τὸ βιβλίο. Νομίζετε πὼς κι' ὁ Παναγῆς Βιολάντης, ὁ ἄγριος ἐκεῖνος πατέρας τῆς Στέλλας, εἶχε ἄδικο; Καθόλου! Ἦταν κι' αὐτὸς σὰν τὸν Κρέοντα. Καὶ κάπου μάλιστα τὸ λέει κι' ὁ ἴδιος. «Εἶμαι σὰν τὸν καλὸ καὶ δίκαιο βασιλιά, ποὺ καὶ τὸ γιό του ἀκόμα μπορεῖ νὰ φυλακίσῃ, νὰ σκοτώσῃ, ὅταν πηγαίνῃ ἐνάντια στὸ νόμο του». Κι' ὁ Παναγῆς Βιολάντης, σὰν οἰκογενειάρχης, σὰ βασιλιὰς στὸ σπίτι του, εἶχ' ἕνα νόμο: Ὑπακοή, πειθαρχία. Ἡ γυναίκα του, ἡ ἀδελφή του, τὰ παιδιά του, δὲν μποροῦσαν, δὲν ἔπρεπε νὰ κάνουν τοῦ κεφαλιοῦ τους, παρὰ ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε αὐτός. Ἀλλοιώτικα ἡ οἰκογένεια δὲν θᾶταν εὐτυχισμένη. Καλά, κακά, αὐτὸ ἐπίστευε ὁλόψυχα. Κι' ὅταν ἡ Στέλλα—μὲ τὸ δίκιο της κι' αὐτή, γιατὶ ἤθελε νὰ πάρῃ ἐκεῖνον ποὺ τῆς ἄρεσε κι' ὄχι ἐκεῖνον ποὺ τῆς ἔδινε ὁ πατέρας της, γιατὶ δὲν ἤξερε πὼς ὁ μορφονιὸς ποὺ προτιμοῦσε, ἦταν ἕνας παλιανθρωπάκος — σήκωσε κεφάλι, ὁ πατέρας της τὴν τσάκισε. Βέβαια, ὁ θεατὴς συμπαθεῖ καὶ λυπᾶται μόνο τὴ Στέλλα. Ἀλλ' ἄμα σκεφθῇ καλά, βλέπει πὼς κι' ὁ πατέρας της εἶν' ἕνας δυνατὸς χαραχτήρας ὅσο κι' ἡ κόρη του, κι' ἀκόμα πώς, κατὰ τὶς ἰδέες του, ἔχει δίκιο ὅσο κι' αὐτή. Κι' ἴσως μάλιστα ἀκόμα περισσότερο, γιατὶ ἂν ὁποχωροῦσε καὶ τῆς ἔδινε τὸν παλιανθρωπάκο ποὺ ἤθελε, θὰ γινόταν δυστυχισμένη. Θὰ πῆτε: ἡ Στέλλα πέθανε, ποὺ εἶναι χειρότερο. Ναί, μὰ ὁ σκοπὸς τοῦ πατέρα της δὲν ἦταν νὰ τὴν πεθάνῃ. Τὴ φυλάκισε μόνο γιὰ νὰ τὴν κάμῃ νὰ μετανοιώσῃ, νὰ πάρῃ τὸν ἄλλον ποὺ τῆς ταίριαζε καὶ νὰ εὐτυχήσῃ.

Ἔτσι λοιπὸν εἶναι τὸ καθαυτὸ δρᾶμα: Ὅταν καὶ τὰ δυὸ μέρη ποὺ συγκρούονται ἔχουν δίκιο. Ὅταν ἔχῃ δίκιο μόνο τὸ ἕνα, καὶ τἄλλο βρίσκεται φανερὰ κι' ὁλότελα στὸ ἄδικο, τὸ δρᾶμα εἶναι ἀδύνατο ἢ γυρίζει στὴν κωμῳδία.

Σᾶς ἀποχαιρετῶ ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΗΤΑΝ ΒΡΑΔΥ

Ἦταν βράδυ...
Ἡ βαρκούλα μὲ χάρη κυλοῦσε
Καὶ μὲ χάδι
Κάποιο κῦμα τρελλὸ τὴ ρηλοῦσε,

Ἡ κιθάρα
Ἤχους πάντα θλιμμένους σκορποῦσε
Μὲ λαχτάρα
Ἡ ξανθούλα γλυκὰ τραγουδοῦσε.

Τὸ πανάκι
Δροσερὸ τῆς στεριᾶς τὸ φυσοῦσε
Ἀεράκι
Κι' ἡ βαρκούλα στὸ κῦμα γλυστροῦσε.

Μά, τί κρῖμα!
Τὸ φεγγάρι μεμιᾶς σκοτεινιάζει,
Καὶ τὸ κῦμα
Σκοτεινό, παγερὸ τώρα σπάζει.

Ἡ ξανθούλα
Τὸ τραγούδι της κόβει μὲ θλίψη,
Κι' ἡ βαρκούλα
Στὸ μικρὸ λιμανάκι ἔχει στρίψει

Ἦταν βράδυ
Στὴ ζωὴ τοῦ φτωχοῦ γεροντάκου
Ποὺ σὰ χάδι
Περνᾶ, σβεῖ, πεθαίν' ἡ χαρά του.

Ἦταν βράδυ
Κι' ἦταν φῶς φεγγαριοῦ τὸ παιδί του,
Καὶ μαυράδι
Ἡ ἀπρόσκοπη τώρα θανή του.

Νέα Ἑλλὰς

ΕΝΑ ΠΟΥΛΑΚΙ ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΚΑΜΠΑΝΕΣ

Σήμερα τὸ πρωὶ ἤλθε ἕνα πουλάκι στὴν τάξη ποὺ ἔγραφα. Ἦταν χαριτωμένο καὶ μικρὸ σὰν ἕνα πουλάκι ἀλήθεια καὶ ξαφνισμένο κι' αὐτὸ ἀπ' τὰ πράγματα ποὺ ἔβλεπε γύρω του. Μπόρεσα καὶ τὸ ἔπιασα στὸ χέρι μου κι' ἔπειτα τὸ ἔβαλα στὸ παράθυρο ἀφήνοντάς το νὰ πετάξῃ, ἀφοῦ τοῦ ἔδωσα χαιρετίσματα καὶ φιλιὰ γιὰ ὅπου θὰ πήγαινε.

Τὸ βράδυ τ' ἄλλα κορίτσια βγῆκαν ἔξω κι' ἐγὼ κάθησα στὴν τάρατσα, μόνη μου, στὴ γωνιά, στὸ μπάγκο, διαβάζοντας καὶ κοιτάζοντας τὰ σύννεφα ποὺ ταξίδευαν στὸν οὐρανό.

Εἶμαι τόσο εὐχαριστημένη ποὺ ἔμεινα μέσα ἂν καὶ εἶμαι μόνη μου. Ἐκείνη ἡ γωνιὰ τῆς ταράτσας μοῦ ἔχει γίνει ἀγαπητὴ ἔτσι καθὼς μοιάζει σὰν μιὰ παλιὰ ζωγραφιά, μὲ τὰ δυὸ πυκνόφυλλα δέντρα πλάϊ ποὺ φιλοξενοῦν εὐχάριστους μικροὺς τραγουδιστάδες, τὴν κλιματαριὰ ἀπὸ κάτω ποὺ ἁπλώθηκε μὲ τεμπελιὰ στὰ κάγκελα κι' αὐτὸ τὸ στενὸ κομμάτι τοῦ δρόμου ποὺ φαίνεται, μὲ τὸ παλιὸ σπιτάκι μιᾶς συμπαθητικῆς γρηούλας καὶ μὲ τοὺς παράξενους γάτους, ποὺ μαζεύουνται πάντα ἐκεῖ σὰν νὰ ἔχουν συνεδρίαση καὶ τρῶνε τὰ καλὰ ποὺ τοὺς ρίχνει ἡ γριά τους φίλη, ἀπ' τὸ παράθυρο.

Οἱ καμπάνες ἄρχισαν πάλι νὰ κτυποῦν μ' ἐκεῖνο τὸν χρόνο ποὺ νομίζεις ἀλήθεια πὼς μόλις ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔφθασαν καὶ λένε γρήγορα-γρήγορα, δυνατὰ καὶ χαρούμενα ὅτι αὔριο θὰ ξημερώσῃ μιὰ καλὴ κι' ὄμορφη μέρα, ὅτι πρέπει κάθε κακὴ σκέψη ποὺ ἔκανες κι' ὅ,τι λύπη σοῦ προξένησαν, νὰ τὴν ξεχάσῃς γρήγορα.

Αὐτὲς οἱ καμπάνες ποὺ κάνουν τοὺς ἄλλους νὰ κλείνουν τ' αὐτιά τους, ἐμένα μοῦ λένε τόσα ὡραῖα πράγματα κάθε ἀπόγευμα, κάθε ἀπόγευμα. Βρίσκω τόση μουσικὴ μέσα στοὺς ἤχους τους κι' ὅποτε τὶς ἀκούω δὲν μένει τίποτα ἀπ' αὐτὰ ποὺ λένε ποὺ νὰ μὴν τὰ καταλαβαίνω καὶ νὰ τὰ νοιώθω...

Βραδυάζοντας, ἐκεῖ ποὺ συλλογιόμουν, ἕνα πουλάκι ἦλθε ἐλαφροπετώντας, σταμάτησε στὴ σπασμένη στάμνα κι' ἤπιε μιὰ γουλιὰ νερὸ κι' ἔφυγε πάλι βιαστικά. Ποιὸς ξέρει, λέω, θὰ εἶναι τὸ ἴδιο πουλάκι ποὺ μ' ἐπισκέφθηκε τὸ πρωὶ κι' ἦλθε τώρα νὰ μ' εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν ἐλευθερία ποὺ τοῦδωσα;

Δελούδω

ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

Καθισμένη στὸ πεζοδρόμιο μὲ δυὸ ἢ τρία καλάθια φροῦτα, περιμένει ἡ ἔμορφη Γυφτοπούλα.

Κόσμος πολὺς περνάει ἀπ' αὐτὸ τὸ δρόμο, χωρὶς ὅμως νὰ τὴν προσέχῃ κανείς. Κι' ὅμως εἶναι μιὰ ἐξαιρετικὴ ὕπαρξη ἡ μικρὴ αὐτὴ κόρη, κι' αὐτὸ θὰ τὸ ἔλεγε μόνον ἐκεῖνος ποὺ γιὰ λίγο θάρριχνε μιὰ ματιὰ στὴ γλυκειὰ μορφή της. Ποτὲ δὲν τὴν εἶδα ὄρθια. Πάντα καθισμένη πίσω ἀπὸ τὰ καλάθια μὲ τὰ φροῦτα, ἄφηνε μὲ χάρη νὰ φαίνεται ἕνα κεφαλάκι μένα στεφάνι ἀπὸ σγουρὰ μαῦρα μαλλιά, καὶ δυὸ μάτια ποὺχαν τὸ χρῶμα τοῦ βουρκωμένου οὐρανοῦ. Τὸ πρόσωπό της ἔχει μιὰ ἀγωνιώδη ἔκφραση, ἴσως γιατὶ ζητεῖ πελάτη καὶ φθάνει ἕνας πελάτης γιὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν ἔκφρασή της.

Ναί! ἀμέσως ἕνα γλυκὸ χαμόγελο σκορπιέται στὸ πρόσωπο τῆς Γυφτοπούλας. Καὶ παίρνοντας τὰ λεπτὰ μὲ μιὰ χαριτωμένη κίνηση, τὰ βάζει σένα σακκουλάκι ποὺναι κρεμασμένο στὸ λαιμό της κι' ὅταν τὸ βλέπει νὰ γεμίζῃ, στὸ πρόσωπό της σκορπιέται ἡ χαρὰ τῆς ἱκανοποίησης.

Ὅταν ὅμως μὲ ἀπελπισία βλέπει τὴ σακκουλίτσα ἄδεια, τὸ πρόσωπό της σκεπάζει μιὰ μελαγχολία ποὺ τὴν κάνει ἀκόμη πιὸ συμπαθητικιά.

Συχνὰ βλέπω τὴν ὄμορφη αὐτὴ γυφτοπούλα! Πάντα νοιώθω μιὰ ἀλλόκοτη γοητεία στὸ ἀντίκρυσμά της.

Θλιμμένη Γοητεία

ΔΕΙΛΙΝΟ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Τὸ καραβάνι πούλησε στὴν πόλη ὅλο τὸ ἐμπόρευμά του, γλυκοὺς μαύρους χουρμάδες, καὶ γυρίζει πίσω στὴ δροσερὴ ὄασι. Εἶναι ὥρα τώρα ποὺ ἄφησαν πίσω τους, τοὺς ψηλοὺς μιναρέδες, τὶς τελευταῖες χουρμαδιές. Μόνον οἱ πυραμίδες ὑψώνονται στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα.

Ἡ μιὰ πλευρά τους, γκρίζα, σκοτεινὴ μόλις διακρίνεται, ἐνῶ ἡ ἄλλη ὅπως εἶναι γυρισμένη δυτικὰ εἶναι λουσμένη ὅλη μ' ἕνα κιτρινοπὸ χρῶμα ποὺ γίνεται σκοῦρο πορτοκαλλὶ στὴ βάση καὶ χρυσὸ στὴν κορυφή.

Ἔτσι ἡ τριγωνικὴ ἐπιφάνεια μοιάζει μὲ ἰδιότροπο μοντέρνο διακόσμι. Ὁ ἥλιος φταίει. Ἐκεῖνος ἔχει πιὰ δύσει. Μὰ μερικές του ἀκτίνες γλύστρησαν ἀνάμεσα ἀπ' τὴ χαραματιὰ τῆς γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ. Σὰν μαγικὰ ραβδιὰ ἀγγίζοντας τὸ κάθε τι τὸ στόλισαν πλούσια.

Ὁ γέρο φελάχος μὲ μισόκλειστα μάτια κοιτοῦζει μὰ μένει ἀσυγκίνητος στὴν ὁμορφιὰ τῆς φύσης. Μὲ τὸ ἕνα χέρι του χαϊδεύει τὸ γεμάτο πουγγί του, μὲ τ' ἄλλο κρατᾶ τὰ χαλαρωμένα χαλινάρια τῆς ἀργοκίνητης καμήλας του. Εἶναι εὐχαριστημένος.

Δίπλα του ὁ γιός του, ἕνας νέος λεβέντης, ζωηρὸς γεμάτος σφρίγος, εἶναι εὐαίσθητος, κάθε τί ὄμορφο μιλᾶ στὴν ψυχή του. Κοιτάζει ἐκστατικὰ τὸν οὐρανὸ μ' ὀρθάνοιχτα μάτια. Εἶναι ὡραῖος ἔτσι μὲ τ' ἀνορθωμένο κορμί του ποὺ ταλαντεύεται ἐλαφρὰ στὸ ρυθμικὸ βάδισμα τῆς καμήλας του. Κι' εἶναι πιὸ ὡραῖο τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ κανονικὰ ἀνδρικὰ χαρακτηριστικά, τὸ ἡλιοκαμένο σὰν μπρούντζινο μέτωπό του!

Τὸ βλέμμα του ἄπληστα πλανιέται στὸν ποικιλόχρωμο οὐρανό. Κάθε χρῶμα ἀλιώτικη ἔκφραση τοῦ δίνει. Ἀγριεύει θωρώντας τὰ κόκκινα ποὺ τόσο ἄφθονα ἔχουν χυθεῖ ἐκεῖ χαμηλὰ δίπλα στὶς πυραμίδες ποὺ τὶς κορνιζάρουν φανταχερά. Κι' ἐκεῖνα κεῖ τὰ χρυσαφένια φεστόνια γύρω στὰ μικρούλικα κιτρινωπὰ συννεφάκια τοῦ συννεφιάζουν θαρρεῖς τὴν ὄψη. Μὰ κάποτε σταματώντας το πάνω στὴ ρόδινη ἔκταση ποὺ ἁπλώνεται πιὸ ψηλά, λαχταρᾶ θαρρεῖς, γλυκαίνει καὶ μελαγχολεῖ. Κι' ἔξαφνα μ' ἕνα ἀνυπόμονο κίνημα σκύβει τὸ κεφάλι καὶ χτυπώντας μὲ τὸ χέρι του τὸν ψηλὸ λαιμὸ τῆς καμήλας του τὴν προτρέπει σ' ἕνα γοργὸ βάδισμα. Ἔχουν τόσες ὧρες δρόμο ἀκόμα κι' ὁ νέος βιάζεται, βιάζεται πολύ. Τὸν περιμένουν. Τὸν περιμένει ἡ γλυκειά του Χάντρα μὲ τὰ κατάμαυρα σχιζάτα μάτια της καὶ τὶς γυριστὲς βλεφαρίδες. Ἔτσι εἶπαν, πὼς ὕστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ ταξίδι του θὰ παντρεφτοῦν. Τῆς ἀγόρασε τόσα ὄμορφα στολίδια γιὰ νὰ τὰ φορέσῃ στὸ Ραμαζάνι καὶ νὰ καμαρώνει!

Ὁ γέρο πατέρας του ξεφνισμένος ταχύνει κι' αὐτὸς τὸ βῆμα τῆς γέρικης καμήλας του καὶ τρέχει πίσω του. Σὲ λίγο οἱ μακρυνὲς σιλουέττες θολὲς ἀπ' τὰ σύννεφα τοῦ ἄμμου ποὺ σηκώνουν στὸ γοργὸ πέρασμά τους χάνονται ὁλότελα.

Καὶ τὰ χρώματα σβήνουν σιγὰ-σιγὰ κι' οἱ πυραμίδες συνταυτίζονται μὲ τὸ γκρίζο χρῶμα τῆς ἄμμου καὶ τ' οὐρανοῦ. Ἀπ' τὴν πόλη ἄλλα καραβάνια πλησιάζουν σιγὰ-σιγὰ καὶ χάνονται πάλι στὸ σκοτεινὸ ὁρίζοντα.

Ἰουλιέττα Ρωμαίου

ΑΛΙΚΗ

Εἶχα νὰ τὴν δῶ ἕξη χρόνια. Ἕξη χρόνια! Μιὰ ὁλόκληρη ζωή! Τί δὲν συμβαίνει μέσα σ' ἕνα τόσο διάστημα, πόσα πράγματα χάνονται, σβήνουν καὶ πόσα καινούργια. Ὅλα ἀλλάζουν γύρω μας ὅπως καὶ μεῖς οἱ ἴδιοι, χωρὶς καλὰ-καλὰ νὰ τὸ καταλαβαίνουμε. Στὸ μυαλό μου ὅμως εἶχε μείνει ἀκέραια ἡ εἰκόνα τῆς τότε Ἀλίκης: ἕνα κορίτσάκι ἀδύνατο, μὲ κοντὰ καλτσάκια ποὺ πάντα ἔπεφταν, καὶ μ' ἕνα χλω-

μό προσωπάκι, ὅπου ἔλαμπαν δυὸ μεγάλα, κατέμαυρα μάτια. Αὐτή τὴν εἰκόνα περίμενα σχεδὸν νὰ ξαναδῶ, τώρα, ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό. Γιατί μοῦ φαινόταν πὼς χθὲς ἀκόμα τῆς εἶχα πεῖ *ἀντίο, σ' ἕνα ἡλιόλουστο ἀκρογιάλι*, τὴν ὥρα ποὺ τὸ μεγάλο βαπόρι ἦταν ἕτοιμο νὰ τὴν πάρῃ μακρυά, σὲ ξένα χιλιοτραγουδημένα μέρη.

Κι' ἔξαφνα εἶδα μπροστά μου μιὰ σωστὴ κοπέλλα, τόσο ἀλλοιώτικη ἀπὸ τὴν εἰκόνα ποὺ εἶχα χαράξει στὸ νοῦ μου, ὥστε στὴν ἀρχὴ τάχασα λίγο . . . Ψηλή, ἀλλὰ πάντοτε λεπτή, μὲ κυπαρισσένια κορμοστασιὰ καὶ λίγο πιὸ μελαχροινή,—ἴσως νὰ ἔρταιγε γιατὶ ἡ πολὺ ἡλιοθεραπεία καὶ τὰ σπόρ.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ σ' ἔκανε νὰ τὴν κοιτάξῃς ἀμέσως περισσότερο, ἐκεῖνο ποὺ σὲ τραβοῦσε ἦταν τὰ μάτια της. Ἀπὸ μικρὴ ἔλεγαν πὼς εἶχε ὥραια μάτια, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τὰ εἶχα προσέξει τόσο, ὅσο αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ τὴν ξανάβλεπα. Μεγάλα, σχιστά, μὲ κάτι πυκνὰ καὶ μακρυὰ ματόκλαδα, ποὺ τοὺς ἔριχναν μιὰ ἐλαφρὴ σκιά, τόση, ὅση χρειαζόταν γιὰ νὰ μετριάσῃ λίγο τὴ μεγάλη τους λάμψη. Γέμιζαν ὅλο τὸ πρόσωπο καὶ σ' ἔκαναν νὰ μὴν προσέχῃς τίποτε ἄλλο . . .

Ἀλλὰ εἶναι γραφτὸ ποτὲ μιὰ χαρὰ νὰ μὴν εἶναι ἀπόλυτη, πάντα κάτι ἔρχεται νὰ σκιάσῃ τὴν εὐτυχία μας, κλέβοντάς μας ἔτσι, τὴ μισὴ εὐχαριστησι. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ τώρα. Μόλις τῆς εἴχαμε εὐχηθεῖ τὸ «καλῶς ὥρισες» καὶ μιὰ λέξη, ἀμέσως, μᾶς ἔκοψε ὅλη τὴ χαρά.

— Ξέρετε, δὲ θὰ μείνω παρὰ δεκαπέντε μέρες.

Αὐτὸ ἦταν' κι' ὅλη ἡ χαρά μου χάθηκε. Δεκαπέντε μέρες . . . σχεδὸν τίποτα, λίγα λεπτὰ μέσα στὰ τόσα χρόνια. Γιατὶ νὰ ξαναφύγῃ ἔτσι γοήγορα; Κι' ἕνα δάκρυ θόλωσε τὰ μάτια μου, δάκρυ χαρᾶς καὶ λύπης μαζί, ὅπως κι' ὅλη μας ἡ ζωή.

Παλιὰ Ἀθήνα

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΕΛΑΦΙ ΚΑΙ ΜΑΓΙΟΥ

Τὰ ζῶα στὸ Πυκνὸ Δάσος ἔκαναν ἕνα διαγωνισμὸ Καλλονῆς. Μετὰ τὴν ἀνακοίνωση τῶν ἀποτελεσμάτων, ὁ πίθηκος καρύδευε τὸ ἐλάφι, ἐπειδὴ πῆρε μόνο τρίτο βραβεῖο. Τότε τὸ ἐλάφι τὸν ρώτησε ἁπλά:

— Ἐσὺ τί βραβεῖο πῆρες;

Σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, ἡ μαϊμοῦ ἔκανε ἕνα μορφασμὸ σὰ νὰ τὴ δάγκασε φίδι, καὶ τᾶβαλε στὰ πόδια . . .

Δέν εἶχε πάρει οὔτε Εὔφημο Μνεία!..

Περιπλοκάς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὴ Σοφία ξεφυλλίζει ἕν' ἄκοπο βιβλίο κι' ἀπορεῖ:

— Πῶς μπόρεσαν νὰ γράψουν τὰ γράμματα ἐκεῖ-μέσα;

Λυσόχαρτο

***

Ὁ παπποῦς στὸ μικρὸ Τοτό:

—Ἰδές! τώρα εἶσαι ἕξη χρονῶν καὶ μόλις εἶσαι ψηλὸς σὰν τὴν ὀμπρέλλα μου.

Κι' ὁ Τοτός:

— Μὰ πόσων χρονῶν εἶναι ἡ ὀμπρέλλα σας;

Δανάη

261ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Λύσεις Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ἀπὸ τὰ φυλλάδια τῆς Δ' τριμηνίας τοῦ 1932 (Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου).

Γίνονται τέσσαρις Διαγωνισμοὶ Λύσεων τὸ χρόνο μὲ πολλὰ βραβεῖα, ἕνας κάθε τριμηνία. Ὁ 261ος ποὺ προκηρύσσεται σήμερα, εἶναι τῆς Δ' Τριμηνίας καὶ θὰ διαγωνισθοῦν σ' αὐτὸν ὅσοι θὰ λύσουν Πνευματικὲς Ἀσκήσεις *ἀπὸ τὸ σημερινὸ φυλλάδιο ὡς τὸ τελευταῖο τοῦ Νοεμβρίου 1932.*

Οἱ παλαιοὶ συνδρομηταὶ ξέρουν τοὺς *ὅρους ποὺ μένουν οἱ ἴδιοι. Οἱ νέοι θὰ* τοὺς μάθουν ἀπὸ τὸν *Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ* πού, ἂν δὲν τὸν ἔχουν, πρέπει ἀφεύκτως νὰ τὸν ἀγοράσουν (τιμᾶται δρ. 5 καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 6). Γιατὶ στὸν Ὁδηγὸ θὰ βροῦν ὅλους τοὺς ὅρους τῆς συμμετοχῆς σὲ κάθε Διαγωνισμὸ καὶ γενικὰ σ' ὅλη τὴν κίνησι.

Ἔπειτα θἀγοράσουν ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου *χαρτὶ τῶν λύσεων* ἢ *λυσόχαρτο*, ὅπου, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ, γράφονται οἱ λύσεις, (Σὲ ἄλλο χαρτὶ γραμμένες, λύσεις δὲν εἶναι δεκτές.) Θὰ στείλουν τὸ ἀντίτιμο (δρ, 3,50 ἀπὸ τὸ Ἐσωτερικὸ καὶ δρ. 5 ἀπὸ τὸ Ἐξωτερικὸ) καὶ θἀγοράσουν μιὰ δεσμίδα μὲ 13 φύλλα, ποὺ ἀρκοῦν γιὰ τὶς λύσεις μιᾶς τριμηνίας. Ὅσο γιὰ τὴν προθεσμία ποὺ θὰ τὶς στέλνουν, αὐτὴ σημειώνεται ἐπάνω ἀπὸ τὶς Πνευματικὲς Ἀσκήσεις κάθε φυλλαδίου. Οἱ λύσεις π. χ. τοῦ σημερινοῦ εἶναι δεκτὲς ὡς τὶς 3 Νοεμβρίου. Ἔχουν λοιπὸν καιρό, ὅσοι θέλουν νὰ διαγωνισθοῦν, νὰ προμηθευθοῦν καὶ Ὁδηγὸ καὶ χαρτί.

ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 30ην Αὐγούστου 1932

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω πρόσστιμο. Συγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6 γιὰ τὸ Ἐσωτερικὸ καὶ 7 γιὰ τὸ Ἐξωτερικό, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὅποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

ΜΕ τὸ σημερινὸ φυλλάδιο μπαίνουμε στὴν 4η τριμηνία τοῦ 1932. Γιατί, καθὼς ξέρετε, ὁ χρόνος ὁ δικός μας τελειώνει τὸ Νοέμβρη. Τί γρήγορα ποὺ πέρασε κι' αὐτός, ἔ; Ὅπως πέρασαν κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι, οὔτε ἀργότερα οὔτε γρηγορώτερα . . .

Σήμερα προκηρύσσεται κι' ὁ νέος Διαγωνισμὸς Λύσεων Πνευματικῶν Ἀσκήσεων Ἂς διαβάσουν καλὰ τοὺς ὅρους ὅσοι εἶναι νὰ λάβουν μέρος γιὰ πρώτη φορά, κι' ἂς πάφουν, οἱ ἀνίδεοι, νὰ μοῦ στέλνουν λύσεις παρὰ τοὺς ὅρους, ὅπως ἔκαναν ὡς τώρα.

Φρόσω Γαρουφαλῆ, ποὺ μὲ παρακολουθεῖς 12 χρόνια καὶ μοῦ ἐκφράζεις τὴν εὐγνωμοσύνη σου γιὰ τὴν τέρψη καὶ τὴν ὠφέλεια ποὺ σοῦ ἔδωσα, σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ καλό σου γράμμα. Σοῦ ἔστειλα τὸν τόμο τοῦ 1914 καὶ τὸ Σῆμα.

Ἔλαβα τὴ φωτογραφία, *Ἰάσων*. Χαίρω ποὺ περνᾶς τόσο ὡραῖα στὸ χωριό. Ἔ, πῶς πάει τὸ Κρυπτογραφικό; Κοντεύεις νὰ τὸ λύσῃς μὲ τὴ μέθοδο τοῦ *Νάρκισσου;* Νὰ σὲ ἰδῶ!

Κάνεις πολὺ καλά, ***Μπουμπουλίνα***, ποὺ δὲν τεμπελιάζεις τώρα τὸ καλοκαίρι ἀλλὰ καταγίνεσαι καὶ σὲ πνευματικὴ ἐργασία. Πολὺ ἐκλεκτὰ πράγματα, βλέπω, διαβάζεις. Ἀλλὰ νὰ μοῦ γράψῃς καὶ κάπου-κάπου.

Χαίρω πολύ. παλιά μου ***Παρηγοριά***, ποὺ ξαναρχίζεις νὰ μοῦ γράψῃς. Τὸ ψευδώνυμό σου εἶν' ἐλεύθερο καὶ μπορεῖς νὰ τὸ ἀνανεώσῃς ὅταν θέλῃς. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια σ' εὐχαριστῶ πολύ.

Χρυσοσύννεφο, μοῦ ἄρεσε πολὺ ἡ περιγραφὴ τοῦ ὡραίου αὐτοῦ χωριοῦ, ποὺ εἶχα βέβαια ἀκουστά, γιατ' ἦταν κι' ἡ ἀγαπημένη διαμονὴ ἑνὸς μεγάλου κερκυραίου λογοτέχνη, τοῦ Κ. Θεοτόκη. Δέν ἀμφιβάλλω πὼς, σὰ Διαπλασοπούλα, θὰ καταβάλλῃς κάθε προσπάθεια νὰ προβιβάζεσαι πρώτη. Τὸ ψευδώνυμο ἐνεκρίθη.

Ὡραῖο, ἂν καὶ λιγάκι δυσκάνγνωστο, τὸ γράμμα σου, ***Γιολάντα***. Θὰ λυπηθῆκες βέβαια ὅταν τελείωσε ἡ ὡραία ζωὴ αὐτῶν τῶν 15 ἡμερῶν. Πολὺ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ χαιρετῶ τὶς νέες μου φίλες. Ἔστειλα πέντε τετράδια.

Ἔξυπνο Ἀστέρι, ἰδοὺ κι' ἡ ἀπάντησή μου ποὺ θὰ σ' εὐχαριστήσῃ. Τὸ γραμματάκι σου μοῦ ἄρεσε πολύ. Κι' ἐπειδὴ μὲ ρωτᾶς, σοῦ λέω ὅτι μόνο τὸ γράψιμο θὰ τὄθελα καθαρώτερο, γιατὶ τὸ μελάνι σου εἶναι ἀρκετὰ σκοῦρο. Καὶ στὴν ἄλλη σου ἐρώτησι ἀπαντῶ ναί.

Μικρομέγαλη, ἔλαβα καὶ τὰ δυὸ γράμματά σου, ποὺ τὰ ἔδωσα καὶ στὸν κ. Φαίδωνα, γιὰ νὰ ἰδῇ στὸ ἕνα τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὴν «Ἀνιέζα», καὶ στὸ ἄλλο τὶς ἐξυπνότατες παρατηρήσεις σου γιὰ τὸ «τράκ». Ἔχεις πολὺ δίκιο γιὰ τὰ συγχαρητήρια. Κατάντησαν «μόδα» καὶ δὲν ἔχουν πιὰ καμμιὰ ἀξία. Κι' ἐπειδὴ πιάνουν κάθε φορὰ καὶ πολὺ τόπο (διαβιβάζω . . .διαβιβάζω . . .) τὰ σταματῶ. Ὅποιος θεωρεῖ ὑποχρέωσή του νὰ συγχαρῇ κάποιον, ἂς τὸ κάμῃ μὲ Μικρὴ Ἀγγελία.

Ἡ μαμμά σου, ***Γιόλα***, νὰ γίνῃ καλά, κι' ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτα. Γράψε μου τὰ νέα σου, ποὺ ἐλπίζω κι' εὔχομαι νὰ εἶναι εὐχάριστα. Χαίρω ποὺ γνώρισες τὴ *Νινέττα*.

Ἡ ἀπουσία τοῦ προέδρου σας, ***Ἐρνέστε***, ποὺ ἦρθε στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ σπουδάσῃ, θὰ σᾶς βάλῃ βέβαια σὲ κάποια ἀμηχανία· ἀλλ' ἂν ἔχετε θέλησι καὶ ζῆλο, δὲν θὰ σᾶς εἶναι δύσκολο νὰ τὸν ἀναπληρώσετε. Στὰ ἐσωτερικὰ τῶν Συλλόγων δὲν ἐπεμβαίνω. Ὁπωσδήποτε, δὲν θὰ σᾶς ἀρνηθῶ τὴ συμβουλή μου, ἂν παρουσιασθῇ κανένα ζήτημα.

Φαντάζομαι ***Ἀγγελούδι τῶν Ὀνείρων***, τί ὡραῖα θὰ περνᾷς στὴν Τῆνο μὲ τὴν ***Ἀνθίδα*** καὶ τὴν ***Ἠλιόβγαλτη***. Κρίμα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ δεχθῶ τὴν εὐγενική σου πρόσκλησι καὶ νἀρθῶ νὰ ξεκουραστῶ κι' ἐγὼ ἐκεῖ λίγες ἡμέρες. Πραγματικῶς εἶναι ὡραῖο τὸ καινούριο μου μυθιστόρημα κι' ὅσο προχωρεῖ τόσο περισσότερο θὰ σοῦ ἀρέσῃ.

Εἶσαι δικαιολογημένη, ***Τιτίκα***, ἀφοῦ ἦταν στὴ μέση κι' ἀρρώστεια. Ἡ ἀπάντησή σου ἤγινε δεκτή. Στὸ προηγούμενο γράμμα σου ἀπήντησα, καθὼς θὰ εἴδες, στὸ φύλλο τῆς 13 Αὐγούστου, ἴσα-ἴσα τὴν ἡμέρα ποὺ ἔγραφες τὰ παραπάνω σου. Χάνετε τὴν ὑπομονή κι' ἔχετε δίκιο· ἀλλὰ κι' ἐγώ, μ' αὐτὴ τὴ γραμματοπλημμύρα, μπορῶ νὰ μὴ ἀργῶ; . . Εἶπα στὸν κ. Φαίδωνα αὐτὸ ποὺ γράφεις γιὰ τὸ «ἀδιάκοπο μαρτύριο» τοῦ Παντάλου καὶ τῶν ἄλλων στὸν Ἅδη. Ἔ, μὲ κάποια ὑπερβολή, παίζοντας στὸ τέλος, εἶπε πῶς κι' αὐτὸ κανεὶς, μὲ τὸν καιρό, τὸ συνηθίζει . . .

Λάκρυ Ψυχῆς, τὰ ἔλαβα ὅλα. Χαίρω πολὺ ποὺ ξαναγορίζεις στὴν κίνησι. Σοῦ ἔστειλα καὶ τρία τετράδια κι' ἔτσι σοῦ ἐξώφλησα τὸ βραβεῖο σου. Ἐλπίζω τώρα νὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ καὶ νὰ ξαναπάρῃς ἕνα τέτοιο βραβεῖο . . .

Ἡ σινική μελάνη, ***Κισσὲ τῶν Βράχων***, δὲν εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ Ζωγραφικῆς, ὅταν μπορῇ νἀντικατασταθῇ μὲ κοινή, ὁπωσδήποτε μαύρη. Ἀλλὰ ὑπάρχει σήμερα, ποὺ ὅλες οἱ μελάνες εἶναι γαλάζιες καὶ ξέθωρες; Π: χ: μὲ τὴ μελάνες ποὺ μοῦ γράφεις σήμερα, δὲν θὰ γινόταν καθόλου καλὴ ζωγραφιά. — Ἔλαβα ὅσα μοῦ ἔστειλες.

Τὸ γράμμα σου, ***Κουρσάρε***, εἶναι ἀπὸ τὶς 18 Αὐγούστου, σοῦ ἀπαντῶ σήμερα, στὶς 30, ὥστε δὲν ἄργησε καὶ πολὺ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του. Περιμένω τώρα τὸ ἄλλο μὲ τὶς φωτογραφίες καὶ φιλῶ τὰ καλά μου παιδιὰ ποὺ σὲ παρακαλεσάν νὰ μοῦ γράψῃς τὰ φιλιά τους.

Ναί, ***Πονεμένη Ψυχή***, ἂν θὰ εἶσαι πιὸ ταχτικὴ στὸ μέλλον. Χαίρω ποὺ μόλις δημοσιεύθηκε ἡ Ἀγγελία σου ἀρχισες νὰ λαβαίνῃς γράμματα σωρηδόν. Ἔκαμες καλὰ νἀφήσῃς τοὺς δισταγμοὺς κατὰ μέρος. Ἀλλὰ ἕνα μόνο κομμάτι ἔπρεπε νὰ στείλῃς. Ἂς εἶναι, θὰ τὰ διαβάσω καὶ τὰ δυό, ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά τους, καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Τὸ πρῶτο σου γράμμα, ***Πούλια***, μ' ἔκαμε νὰ σὲ γνωρίσω καλά. Ὅλα μοῦ τὰ εἶπες μὲ λίγα λόγια. Εἶμ' εὐτυχὴς γιὰ τὴν τόση ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχεις ἀπὸ μικρή . . . Βέβαια ποὺ τώρα πρέπει νὰ ξεκουραστῆς ἀπὸ τὸς τόσους κόπους ποὺ ἔκαμες γιὰ νὰ περάσῃς στὴν Γ' Γυμνασίου μὲ τόσο καλὸ βαθμό, νὰ πάρῃς τὸ πτυχίο σου ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖο γιὰ καθηγήτρια ἰχνογραφίας καὶ τεχνικῶν μαθημάτων, καὶ στὸ Ὡραῖο νὰ περάσῃς στὴ Μέση καὶ νὰ τελειώσῃς τὸ σολφεζ μὲ ἄριστα. Τρεῖς φορὲς εὖγε! Παρατηρῶ ἀκόμα ὅτι εἶσαι ἀληθινὰ μορφωμένο κορίτσι. Ἕνα γράμμα ἀὰν κι' αὐτό, μὲ τόσο καλὴ ἔκθεση, σύνταξη κι' ὀρθογραφία, δὲν τὸ γράφουν πολλοὶ οὔτε ἀπὸ τοὺς πτυχιούχους τοῦ Πανεπιστημίου . . .

Εὖγε καὶ σύ, καλή μου ***Ἐνάτη***, ποὺ βγῆκες πρώτη ἀπ' τὴν τάξη σου μὲ ἄριστα σωστό. Ἀργήσες νὰ μοῦ τὸ γράψῃς, μὰ ἦταν τόσο εὐχάριστο! Σοῦ ἔστειλα 6 τετράδια. Χαίρω ποὺ ἡ «Γαλάζια Μαμμά» σὲ ἀποζημιώνει γιὰ τὴ λύπη ποὺ αἰσθάνθηκες ὅταν τελείωσε ἡ «Ἐδίθ».

Πολὺ σωστά, ***Ἐδίθ***, μὲ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ διαγωνίζεται, δὲν ἀποθλέπει κανεὶς σὲ πρῶτο βραβεῖο, ἀλλὰ εἶναι καὶ πολὺ εὐχαριστημένος νὰ πάρῃ ἕνα Ἔπαινο. Σοῦ ἔστειλα 5 τετράδια. Γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἀνταποδίδουν γρήγορα τὰ Μ. Μυστικά, εἴπαμε πολλὲς φορὲς ὅτι δὲν κάνουν καθόλου καλά.

Θέμε Μιράντα, ἐγὼ ἐλπίζω πιὸ ὡραία βράδυ . . . Ἰδοὺ τώρα τί διαφέρουν αὐτά: «Μετάφραση» εἶναι ὅταν μεταφράζῃ κανεὶς ποτὰ ἕνα κείμενο ἀπὸ μιὰ γλῶσσα σὲ ἄλλη. «Παράφραση» εἶναι ὅταν τὸ ἀποδίδῃ πιὸ ἐλεύθερα, παίρνοντας μόνο τὴν ἔννοια κάθε φράσης καὶ κάνοντας ἄλλη φράση, δική του, μὲ προσθήκη ἢ μὲ παράλειψη καμμιᾶς λέξης, μὲ ἀνάπτυξη ἢ συμπτυξη κτλ. Αὐτὸ λέγεται καὶ «ἐλεύθερη μετάφραση». (Ὁ κ. Ξενόπουλος π. χ. μεταφράζει ἐλεύθερα τὴ «Γαλάζια Μαμμά».) Καὶ «μίμηση» τέλος λέγεται, ὅταν παίρνῃ κανεὶς τὴν ἰδέα μόνο ἑνὸς ξένου κομματιοῦ καὶ κάνει ἕν' ἄλλο δικό του, ποίημα, πεζό, ὅ,τι θέλει.

Σὲ μιὰ ὥρα ὁ ***Νάρκισσος*** κατάφερε νἀποκρυπτογραφήσῃ τὸ Κρυπτογράφημα τοῦ Διαγωνισμοῦ. Μοῦ τὸ γράφει ὄχι γιὰ νὰ καυχηθῇ – εἶναι πιὰ καὶ «ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ» — ἀλλὰ γιὰ νὰ πάρουν θάρρος τὰ Διαπλασόπουλα καὶ νὰ ἐπιχειρήσουν. Βρῆκε μάλιστα κι' ἕνα λάθος· τὸ ἕνατο γράμμα πρέπει νὰ εἶναι Φ καὶ ὄχι Τ. Θὰ τὸ βρίσκατε βέβαια καὶ σεῖς, ἀλλὰ καλύτερα ποὺ τὸ ξέρετε ἀπὸ τώρα. Ὁ ***Νάρκισσος*** μοῦ παρατηρεῖ καὶ κάτι ἄλλο: κατὰ τὸν Ὁδηγό, ὁ Διαγ. Λευκῶν Λέξεων εἶναι «μεγάλος», ἐνῷ ἐγὼ στὴν ἐρωτεινῇ προκήρυξη τὸν σημειώνω «μικρό». Ἔ, δὲν πειράζει, ἂς μείνῃ, ἀφοῦ πάει κι' αὐτὸς μ' ὅλους τοὺς ἐκτάκτους τοῦ καλοκαιριοῦ.

Πολὺ σπάνια γίνεται αὐτό, ***Ἱππότη Ἀόγγην***, ὅπως στὸ 36ὸ φυλλάδιο, ὅπου δημοσιεύθηκε κομμάτι τῆς ***Φωνῆς τῆς Ψυχῆς*** μεγαλύτερο ἀπὸ στήλη, γιατὶ μὲ γέλασε τὸ χειρόγραφό της. Τῆς ***Φιλομήλας*** ὅμως ποὺ λές, εἶναι μικρότερο ἀπὸ στήλη. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο «ζήτημα», δὲν εἶναι κανένα ζήτημα, γιατὶ πάντοῦ καὶ πάντα ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ βάλῃ ψεύτικα ἀρχικὰ γιὰ μιὰ δημόσια ἀπάντησι. Πῶς μπορῶ νὰ τὸ ἀφαιρέσω ἀπὸ τὰ Διαπλασόπουλα; Οὔτε θὰ κριθῇ κανεὶς ποτὲ ἀπὸ τὰ κομμάτια ποὺ τοῦ ἀπορρίπτονται· μόνο ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τοῦ δημοσιεύονται.

Ὁ βαθμός σου, ***Δικέφαλε Ἀετέ***, δὲν εἶναι βέβαια μεγάλος, ἀλλ' ἀφοῦ βγῆκες δεύτερος ἀπὸ τὴν τάξη σου καὶ ἀφοῦ ὁ πρῶτος δὲν σὲ ὑπερέχει παρὰ μόνο κατὰ ἕνα δέκατο, πρέπει νὰ εἶσαι εὐχαριστημένος. Ναί, ὁ ***Ἐρνάνης*** ἦλθε καὶ τὸν γνώρισα. Στὴν Ἄσκηση 46β τοῦ 34 φυλλαδίου (Ἀριθμητικὴ διὰ λέξεων). δὲν τυπώθηκε καλὰ ἕνα πλὴν (—). Δηλαδὴ: Νῆσος τοῦ Αἰγαίου — ἄνθος τοῦ ἀγροῦ = ἀντωνυμία. Ἔστειλα 17 τετράδια.

Ἔλαβα τὶς λύσεις σου, ***Ἀνθισμένη Γαζία***. Ἔτσι λοιπὸν τὸ ψευδώνυμό σου θὰ σοῦ θυμίζῃ πάντα τὴ μεγάλη γαζία ποὺ εἶναι μπροστὰ στὸ παράθυρο τῆς κάμαρᾶς σου, καὶ ποὺ τὴν ἔβλεπες καὶ τὴν κάμαρωνες δλάνθιστη, καὶ τόσο ὄμορφη, πέρσι ποὺ πρωτοπῆγατε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι . . .

Ὁ ***Ρόδης Οὐράνης***, ποὺ ἔχω μπροστά μου δυὸ γράμματά του, μοῦ γράφει: «Ἐπιτυχημένοι φέτος πάλι οἱ καλοκαιρινοί σου Διαγωνισμοί. Προπάντων ὁ Διαγωνισμὸς τῆς Ἔκθεσης. Εἶμαι κατεκθουσιασμένος μ' αὐτόν περισσότερο παρ' ἂν ἦταν Διαγωνισμὸς Διηγήματος ἢ Παραμυθιοῦ. Ἀπορῶ πῶς δὲν τὸν ἄρχισες ἀπὸ πιὸ πρῶτα, ἀφοῦ στὸ σχολεῖο ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερο μάθημα, καὶ γιὰ νὰ μπῇ κανεὶς στὸ Πανεπιστήμιο ἢ ἄλλη ἀνώτερη σχολή, θὰ ἐξετασθῇ στὴν Ἔκθεση . . .» Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ προτείνει, ἀδύνατο νὰ διαιρεθοῦν οἱ διαγωνιζόμενοι κατὰ τάξεις σχολείου.

Ὀνειροπλέχτρα, δὲν μπόρεσα νὰ σοῦ ἀπαντήσω μ' αὐτὴ τὴ γραμματοπλημμύρα, πάντα ὅμως θὰ εἴδες τὸ ψευδώνυμό σου. Ἡ Ἀγγελία σου δημοσιεύθηκε, σοῦ ἔστειλα καὶ τετράδια καὶ τώρα περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς. γιατί, —αὐτὸ νὰ ξέρῃς,— πάντα μ' εὐχαρίστησι διαβάζω τὰ γράμματά σου.

Ἡ ἀγαπητή μας ***Φρανσίνα*** μοῦ ἀναγγέλλει τοὺς ἀρραβῶνες της. Τὴν συγχαίρω θερμότατα καὶ τὴν εὐχαριστῶ ποὺ καὶ μετὰ τὸ γάμο της θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶναι φίλη μου ὅπως τώρα. Γιατί ὅ,τι ἀγάπησε, λέει, στὴ ζωή της, θὰ τῆς εἶναι πάντα ἀγαπητό. Τὶς φωτογραφίες ἐκεῖνες μπορεῖ νὰ μοῦ τὶς στείλῃ σ' ἕνα φάκελλο μὲ τὴ διεύθυνσή καὶ τὸ γραμματόσημο, γιὰ νὰ τὶς ἐπιστρέψω κατόπιν.

Ἀλήθεια, ***Ἀγοραφωτικὴ Φτέρη***, ἡ ***Διάνα*** ἔρχεται συχνὰ στὸ γραφεῖο μου. Ἀφοῦ λοιπὸν τόσο τὸ ἐπιθυμεῖς καὶ σύ, νομίζω πὼς ἡ μαμμὰ μπορεῖ νὰ σοῦ κάμῃ τὴ χάρη καὶ νὰ σ' ἀφήσῃ νἀρθῇς κάμμιὰ μέρα μὲ τὴ ***Διάνα***. Πολὺ μ' εὐχαριστήσε τὸ γραμματάκι σου, καὶ μὲ τὴν «πολυλογία» στὴν ἀρχὴ καὶ μὲ ὅλα.

Μὴ φοβᾶσαι, ***Ἰσλέ***, καὶ καθόλου δὲ σὲ βαρέθηκα. Ἔλαβα τὸ κομμάτι σου καὶ θὰ τὸ κρίνω «αὐστηρότατα». Συγχαρητήρια— καὶ γράφεις κάμποσα—δὲν διαβιβάζω πιά.

Ἀλλὰ τί βλέπω; Πάλι ὁ χῶρος μου τελείωσε—κι' εἶχα σήμερα ἀρκετὰ—κι' ὅμως μένουν ἀκόμα ἕνα σωρὸ γράμματα ποὺ περμένουν ἀπάντησι. ***Σφίγξ, Γλυκειὰ Βολιωτοπούλα, Γιούλη Ἄνθη, Πανελλήνιο Ὄνειρο, Ἐρείκη, Μαίρη Η. Πάνου*** (μὰ γιατὶ δὲν γράφεις ψευδώνυμο;) ***Μίνυ Μάους, Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ, Ἔλντα, Μεφιστοφελῆ, Ἐλπίζουσα Ἑλλάς, Παγασαία, Ροδόγελη, Μύρον τῆς Ἀνδρου, Ἀγγή, Χωρὶς Φτερά, Ἐρνάνη, Χαντωτοπούλα, Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, Ἐλπίς, Εὔα,*** — καλὰ μου παιδιά, ποῦ μοῦ γράφετε τόσα ὡραῖα κ' ἐνδιαφέροντα πράγματα, αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἴχατε τύχη. Ἐλπίζω νἄχετε περισσότερη ὅταν μοῦ ξαναγράψετε. Ὡστόσο τὶς παραγγελίες σας ὅλες τὶς ἐξετέλεσα.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Ρέα Κρόνου, κ. (ΚΚ). Αὔρα Βορέα, κ. (ΕΣ). Παρασπανάρα, κ. (!!??). Ἄστρον Ἐλπίδος, κ. (ΧΠ). Γιασμίνα, κ. (ΑΣ . Ἐλπιδοφόρος, ἀ. (Συλ. Ἐλπίς). Ἀμαζόνη, κ. (Συλ. Ἐλπίς). Μπαγιαντέρα, κ. (Συλ. Ἐλπίς).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Καπετὰν Μιαούλην*** (σοῦ ἔστειλα τὸ βραβεῖο σου·) ***Διλίκιαν Ἀσημακοπούλου*** (ἔστειλα 5 τετράδια·) ***Σὰν Θὲ Ποντικάκι*** (δεκτές·) ***Χλόην*** (ἔστειλα 10 τετράδια· τί κάνει τὸ γατάκι;) ***Δεβάντεν*** (ἐνεκρίθη· βέβαια ποὺ θὰ κρατήσῃς καὶ τὸ ἄλλο, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι γιὰ τὸ Σύλλογο τῶν «Ἀνέμων»·) ***Μάγορ Ἀστὸν*** (δεκτή· τώρα ποὺ τελείωσαν οἱ «σπουδᾶες δουλειές», νὰ μοῦ γράψῃς πὸ συχνά·) ***Πειραιωτάκι*** (ὁ Ἀναγίας σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὸ ἀνέκδοτο, ἀλλὰ δὲν τοῦ φαίνεται κατάλληλο νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ·) ***Λυγαριὰν*** (τόμον καὶ τετράδια ἔστειλα·) ***Μπουμπουλίναν*** (ναί, τὸ εἶπε, εἶναι δικό σου ξεσπάθωμα καὶ σ' εὐχαριστῶ πολύ!) ***Δανάην*** (θὰ εἴδες ὅτι σοῦ ἀπήντησα· στὸ γράμμα σου βρῆκα μόνο ταινία, ἀλλὰ ὄχι καὶ τὸ ἀντίτιμο γιὰ λυσόχαρτο·) ***Βάτραχον 20*** (ἂς δοῦμε τώρα τὸ 4ο καὶ θὰ ὁδηγηθοῦμε γιὰ τὸ 5ο, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καλύτερο· ἔλαβα καὶ τάλλο γράμμα·) ***Κούλαν*** καὶ ***Πόπην Βενούκα*** (χαίρω ποὺ σᾶς ἄρεσαν τὰ φυλλάδιά μου· μαζὶ μὲ τὸ ἀντίτιμο, στείλτε καὶ τὰ ψευδώνυμα νὰ σᾶς ἐγκριθοῦν·) ***Μικρὰν Ἀμαζόνα*** (μὲ χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό· σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ἐπιτυχία σου στὶς ἀγγλικὲς ἐξετάσεις· ἔστειλα 30 τετράδια· γιὰ τὸ κομμάτι, θάχῃς ὑπομονή·) ***Δημ. Μακάγγον*** (Ὁδηγὸν ἔστειλα

ἔτσι, ἐλπίζω, θά μέ θεωρῆς καί σύ σά μητέρα· Ὁδηγόν ἔστειλα·) ***Σπυρ Γ. Οἰκονομίδην*** (στεῖλε γραμματόσημα·) ***Γλυκειάν Ἑλληνοπούλαν*** (εὐχαριστῶ καί χαίρω γιά ὅλα· σ' εὐχαριστεῖ κι' ὁ κ. Φαίδων πού μετά χαρᾶς θά σέ γνωρίση, ἄν ἔλθῃς κάποτε ἐδῶ· ἀσπάζομαι τόν ἀδερφό σου·) ***Κοζᾶνον*** (ἔστειλα 20 τετράδια κι' ἔχω στή διάθεσή σου ὑπόλοιπον δρ. 60,20·) ***Ἀγριόγαταν*** (ἔλαβα· περιμένω νά μοῦ γράψῃς καί περισσότερα·) ***Θερινήν Ἀθήνν*** (ἔλαβα. εὐχαριστῶ, ἔχω στή διάθεσή σου ὑπόλοιπο δρ. 4·) ***Β. Μ.*** (καλό τό διήγημά σου, ἀλλ' ὄχι καί δημοσιεύσιμο·) ***Χρυσόνειρο, Ἀρλίταν, Παοῦμ Φωτειάδην*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν ***28 Ἀθγούστου*** θἀπαντήσω στό ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ τοῦ 26ίου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταί μέχρι τῆς 3 Νοεμβρίου.

532. Δεξίγριφος

Πάρε κάθε τι ὄχι νέο
Κι' ὅ,τι βγαίνει ἀπό τό στόμα,
Βασιλιά νά ἰδῆς γενναῖο,
Ἀπό χρόνια μέσ' στό χῶμα,
Μά πού ζεῖ κι' ὡς τώρ' ἀκόμα . . .

Ρωμαντική Βασκοπούλα

533. Συλλαβόγριφος

Σύμφωνο βάζω στήν ἀρχή,
Κατόπι φθόγγο μουσικό,
Καί φρούτο κάνω στήν κοινή,
Λαμπρόχρωμο, στυφό, γλυκό.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

534. Στοιχειόγριφος

Ἄδικα τόν κόπο κάνω
Νῆσο νάποκεφαλίσω,
Ἄλλη νῆσο ἐκεῖ κοντά της,
Πιό μικρή, θέ ν' ἀντικρύσω.

Ταξιδιώτης

535. Μεταγραμματισμός

Ἄν τό Πῖ τό κάνω Μῖ
Καί τόν τόνο του ἀνεβάσω,
Ἀπό χῶμα στή στιγμή
Τοῦ Αἰγαίου νησί θά φτιάσω.

Γεώργιος Ι. Ἀραχωβίτης

536. Κυβόλεξον

* * * * *=Χρονική μονάς κατά πλη-
* * * * *=Ἄλλη καθ' ἑνικόν. [θυντικ.
* * * * *=Ποταμός τῆς Ρωσσίας.
* * * * *=Μοῦσα.
* * * * *=Νησίς τοῦ Ἰονίου.
Καί καθέτως τή ἴδια.

Μηλολόνθη

537. Κρυπτογραφικόν

1 2 1 3 4 5 6 7 4 5=Δημητριακόν.
2 4 6 1 =Δένδρον
3 1 2 1 3 1 5 =Ληστής.
4 5 6 2 6 5 =Ἀρχ. θεός.
5 1 3 4 6 1 =Χώρα τῆς Γαλλίας.
6 1 7 2 4 5 =Θεραπεύει.
7 1 2 7 1 2 4 5 =Εἰς τόν Ἅδην

Λαχτάρα τῆς Λευτεριᾶς

538. Συλλαβοπαίγνιον

Τῶν κατωτέρω λέξεων ν' ἀφαιρεθῇ ἀπό μία συλλαβή, — ἡ πρώτη ἤ ἡ δευτέρα ἀδιάφορον — αἱ δέ ἀπομένουσαι νά συναρμολογηθοῦν, χωρίς νά μετατεθοῦν, ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ παροιμία ἐκ τριῶν λέξεων:

Θεός, Λέρος, τρυγών, Ἄργος, πότος, λέγω, ἄμμος.

Ρασπουτίν

539. Ἀκροστιχίς ἐξ ἀντιθέτων

Νά εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε μέ τά ἀρχικά των γάποτελῆται θεός πτεροφόρος:

Θέρος, ἐγείρω, τμῆμα, παράνομος, χαρά, ψυχή.

Λευκάτας

540. Ὁμοιόμορφα Φωνηεντόλιπα

1. Ὁ ΛΝ εἶναι ζῶον.
2. Τό ΛΝ εἶναι ἐπίρρημα.
3. Τό ΛΝ εἶναι ρῆμα.
4. Τό ΛΝ εἶναι λιπαρόν.
5. Ἡ ΛΝ ἦτο βασίλισσα.

Κυρά Φροσύνη

541. Γρῖφος.

τ ἦν πλα + ν με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με με νενά δίδω μέν.

Φαρραλέα Ἑλληνίς

Διά τούς Γαλλομαθεῖς

542. Homonymes

Etrange ! le nouveau-né
D'un oiseau domestique
Est aussi un peintre français
Connu, charment, classique.

Παγασαία

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 25

344. Πηγή (πῖ. Γή). — 345. Ἀγορά-Ζαγορά.—346. Πόλις-λίπος.— 347. Ἡ σελήνη, τό σέλινον.—348.

Α Α Α
Κ Ρ Ι
Ρ Κ Ν
Π Α Γ Α Σ Α Ι
Β Δ Τ
Λ Ι Α
Α Α Σ

349 - 353. Διά τοῦ ΔΩΝ: ***σινδών, Ἄδωνις, ἀηδών, κώδων, Φαίδων.***— 354. ΛΑΡΙΣΣΑ (ΣαΛΑμίς, σάΡΙΣσα, ΦάρΣΑλα).—355. Ἐξ ὄνυχος τόν λέοντα. — 356. ***Οὐδέν ἄχρηστον ἐν τῇ φύσει*** (ουδ ἐν α, χρ εἰς τον, ἐν τι φι, σύ). — 357. Nacre - crâne - écran - ancre. — 358. Chien qui aboit ne mord pas.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΒ'—436]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μέ ὅλους-ες. Δ/σις: (ΑΒ'—137) γιά τήν:

Τρελή Χορεύτρια

[ΑΒ'—437]

Ἀγγελούδι τῶν Ὀνείρων, Ἀτθίς, Δαφνούλα, παρακαλῶ νά στεῖλετε Δεσις/

Μικρός Ἠπειρωτάκος

[ΑΒ'—438]

Περιμένουμε γιά τόν (ΑΒ'—346) διαγωνισμό μας ἀπαντήσεις ἀπ' ὅσους δέν ἔστειλαν. «Χαρούμενη Συντροφιά», «Ἐσπεράντο». «Τρεῖς Σωματοφύλες», «Διαπλασόκοσμε», Διαπλασόπουλα - ες, τιμή μας ἡ συμμετοχή σας. ***Ἡ καλύτερη ἀπάντηση θά δημοσιευθῇ στό «Μακεδονόπουλο».***

ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

[ΑΒ'—439]

Μέγας μηνιαῖος τρίδραχμος διαγωνισμός ἀγράφων ἠθοποιῶν. Βράβεια ἐκλεκτότατα ! ! ! Διαπλασόπουλα-ες, Σύλλογοι, περιμένουμε. Ἀτθίς, Γιολάντα, Χαραυγή, Γαργαντούα. Ὀνειροπλέχτρα, κάμετε σεῖς ἀρχήν. Δ/σις: (ΑΒ'—379).

Πασχαλιά - Λυγαριά

[ΑΒ'—440]

Δίδραχμος, δίμηνος διαγωνισμός ἀγράφων ἠθοποιῶν. Διαπλασόκοσμε, Σύλλογοι, περιμένω. Στεῖλτε: (ΑΒ'—418).

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

[ΑΒ'—441]

Ἐναμιμαίνοντας στήν Διαπλασιακή κίνηση ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. ἄγραφα τοπεῖα. Ἀπαντῶ ἀμέσως. Νανά Δεστούνη, Τοσίτσα 26, Ἀθῆναι.

ΑΡΑΙΤΑ

[ΑΒ'—442]

Ὦ Σεῖς, Διαπλασόπουλα τῆς (ΑΒ'—244), ποῦ ἡ ποιητική σας καρδιά ἀγαλλιάζει στό χρόνο καί στήν ἀπόσταση, στεῖλατε, ἀλλ' στ' ἀνήμπορο, ἔστω καί τ' ἄρωμα τῶν Μικρῶν σας Μυστικῶν, ποῦ ἐγώ ἀνείπωτα χαρούμενος θ' ἀνταποδώσω.

Τ' Ἀγριολούλουδο

[ΑΒ'—443]

Ἀπό τάς 12 Σεπτεμβρίου, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια στή (ΑΒ'—305) Δ/σιν.

Ἀτθίς

[ΑΒ'—444]

Πρωτομπαίνοντας στήν κίνηση τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλα τά Διαπλασόπουλα, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Γράφατε: Σ. Σκούραν, Στεφάνου Βυζαντίου 54, Ἀθῆναι, διά:

Μέλαχροινόν Ἱππότην

[ΑΒ'—445]

Ἐλμίνα, δυστυχῶς ὄχι.

Ἐδιθ

[ΑΒ'—446]

Ἑκάτη, Ἰώ, Χλόη, Ἐλπίς, Λυγαριά, Μιρέϊγ, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια; Δ/σις: (ΑΒ'—272).

Ἀγράμπελη

[ΑΒ' 447]

Ὀνειροπλέχτρα ! Γιόλα ! εὐχαρίστως δέχομαι. Στεῖλτε πρῶτες, ἀφοῦ . . . ξέρετε, ὅτι εἶμαι ὁ . . . ***Γιούλης Ἄνθης***

[ΑΒ'—448]

Ἡ Διαπλασοπούλα «Σιφονέτ». Τασία Ναούμ, ἠρραβωνίσθη ἐν Πάτραις μετά τοῦ Ἰωάννου Ν. Σερέτη, παραγγελιοδόχου.

[ΑΒ'—449]

Ἀγνοεῖται τύχη ***Ἀντινέας.*** Ὁ γνωρίζων· παρακαλεῖται νά μᾶς πληροφορήσῃ καί . . . ἀμειφθήσεται !

Ἰώ, Ἐλπίς, Χλόη

[ΑΒ'—450]

Διεύθυνσις (ΑΒ'—412) ἰσχύει μέχρι 15 Σεπτεμβρίου· ἔπειτα Ι. Τσανδύλη, Κονίτσης 10, Ἀθῆναι. ***Ἠπειρωτοπούλα***

[ΑΒ'—451]

Ἱδρύθη στήν Χαλκίδα ὁ ***Διαπλασιακός*** ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΠΙΣ». ***Σκοποί:*** Ἐκπαίδευμα, ἀλληλογραφία, διαγωνισμοί καί ***κάθε εὐγενής*** σκοπός.

Διοικητικό Συμβούλιο:
Πρόεδρος: ***Ἐλπιδοφόρος.***
Ἀντιπρόεδρος: ***Ἀμαζών.***
Γραμματεύς: ***Δάκρυ Ψυχῆς.***
Ταμίας: ***Θρυλικός Ἱππότης.***

Κάθε εὐγενικό Διαπλασόπουλο-α πρέπει νάγραφτῇ μέλος στό σύλλογό μας. Ζητήσατε καταστατικό: Δ/σις: κ. Σέδδαν Κρίσπη, Πάρδος Κώτσου 3, Χαλκίδα.

Ἐλπίζουμε θερμῆ ὑποστήριξη.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΠΙΣ»

[ΑΒ'—452]

Περιμένουμε τετραδιάκια ἀπό ὅλους-ες: Kamile Popp, Ραδινέ 4, Ἀθῆναι. διά: ***Δάμωνα, Φιντίαν***

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταί παρακαλοῦνται νά δηλώνουν ἀμέσως τήν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τό γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καί δραχμ. 5 διά τήν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δέν εὐθυνόμεθα διά τήν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι